

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 29.8.2024 hyväksynyt seuraavan malminetsintäluvan jatkoaikaa koskevan hakemuksen:

Hakija:	Mawson Oy
Alueen nimi:	Rompas
Lupatunnus:	ML2014:0060
Alueen sijainti ja koko:	Ylitornio, 264,76 ha

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätös on nähtävillä Tukesin kotisivulla osoitteessa: <https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset>

Tieto päätöksen antamisesta on julkaistu sijaintikunnan verkkosivuilla.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Antti Mikkola puh. 029 505 2184

Kuulutettu 29.8.2024

Pidetään nähtävänä 7.10.2024 asti

LIITTEET

Liite 1: Lupakartta malminetsintäalueesta

Mawson Oy
Alatie 2B
96100 Rovaniemi

PÄÄTÖS MALMINETSINTÄLUVAN VOIMASSAOLOAJAN JATKAMISESTA JA SITÄ KOSKEVA MÄÄRÄYS TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Hakija: Mawson Oy
2437454-1
Suomi

Yhteystiedot: Alatie 2B
96100 Rovaniemi

Lisätietoja antaa:
Tapani Hyysalo
thyysalo@mawson.fi
+358 50 448 8303

Alueen nimi: Rompas
Alueen sijainti: Ylitornio

Jatkoaikahakemus on tullut vireille 9.7.2014. Kaivosviranomaisen on tehnyt hakemustarkastuksen ja todennut hakemuksen täyttävän kaivoslain 34 §:n, 61 §:n ja 169 §:n vaatimukset. Hakemuksen lupatunnus on ML2014:0060 ja kaivoslain 34 §:n mukainen etuoikeuspäivämäärä 9.7.2014.

Hakemuksen tarkoitus: Malminetsintä kaivoslain (621/2011) pykälien 5, 9 ja 32 tarkoittamalla tavalla.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) **myöntää** kaivoslain (621/2011) nojalla jatkoaikaa Mawson Oy:n malminetsintäluvalle nimeltä "Rompas" lupatunnuksella ML2014:0060. Tällä luvalla jatketaan valtausten KaivNro 8837 voimassaoloa.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetyt edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Tässä malminetsintäluvapäätöksessä annetut tarpeelliset tarkentavat lupamääräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi perustuvat kaivoslain (621/2011) 51 §.

Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla tässä luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Malminetsintä lupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Päätöksen voimassaolo

Malminetsintälupa on **voimassa tällä päätöksellä enintään kolme (3) vuotta** päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Hakija on hakenut malminetsintälupaa kaivoslain (621/2011) 34 §:n mukaisesti. Mikäli luvanhaltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa sen voimassaoloaikana tai luopua siitä kokonaan, tulee luvanhaltijan toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta (Kaivoslaki 621/2011, 60 §, 61 §, 66 §, 67 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain (621/2011) 168.1 §:n mukaisesti malminetsintälupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja lupapäätöksessä määrätyt velvoitteet on suoritettu. Kaivosviranomaisen voi kuitenkin kaivoslain (621/2011) 169 §:n nojalla antaa päätöksen täytäntöönpanomääräyksen perustellusta syystä hakijan pyynnöstä, jolloin luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen. Jos asianomaisen toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun asianomainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta. Päätöksen lainvoimaisuus tulee tarkistaa luvassa mainitulta hallinto-oikeudelta valitusajan päättymisen jälkeen.

Mawson Oy on 19.6.2024 hakenut päätöksen täytäntöönpanomääräystä kaivoslain 169 §:n mukaisesti ja perustellut hakemuksessaan täytäntöönpanomääräyksen tarpeen.

Tukes määrää kaivoslain (621/2011) 169 §:n nojalla, että tämän lupapäätöksen lupamääräyksessä 1 kuvattuihin yksilöityihin toimenpiteisiin 1–2 voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä annettuja lupamääräyksiä noudattaen. Toimenpiteet olivat sallittuja myös aikaisemmin voimassa olleessa luvassa.

Tutkimustoimenpiteet (lupamääräys 1 kohdat 1–2) voidaan kuitenkin aloittaa vasta, kun malminetsintäluvan ML2014:0060 jatkoaikapäätöksessä määrätty vakuus on asetettu, ja muut edellytetyt velvoitteet on suoritettu. Luvassa sallitut maahan kajoavat ”2. *Koneellisesti tehtävät kallioperänäytteenotto (kairaus)*” toteutetaan aloittamalla kairaus maanpinnalta lupa-alueelta ML2016:0046 (Männistö) ja se suunnataan lupa-alueen ML2014:0060 (Rompas) maanpinnan alapuoliseen kallioperään. Kairaukset voidaan aloittaa vasta kun kyseinen lupapäätös ML2016:0046 (Männistö) on lainvoimainen tai sille on myönnetty täytäntöönpanomääräys. Vakuus asetetaan kaivoslain 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden suorittamista sekä 103 §:ssa tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista varten, sekä 169 §:ssä mainittujen niiden edunmenetysten ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai lupamääräysten muuttaminen voi aiheuttaa. Toimet on suoritettava tässä malminetsintäluvan jatkoaikapäätöksessä annettuja lupamääräyksiä noudattaen. Luvanhaltija voi tämän lisäksi ryhtyä myös sellaisiin malminetsintätutkimuksiin, joihin ei kaivoslain (621/2011) 7 ja 9 §:n nojalla vaadita malminetsintälupaa.

Luvan haltijan tulee huolehtia, että malminetsintätöitä suorittava henkilöstö ja urakoitsijat ovat perehtyneet tässä luvassa annettuihin määräyksiin.

Hakijalla voimassa olevat luvat

Ympäristöministeriö on myöntänyt 12.10.2022 luvan (VN/28866/2020) eräistä valtion omistamille alueille perustetuista soidensuojelualueista annetun asetuksen (933/1981, jäljempänä soidensuojeluasetus) 3 §:n 1 momentin 12 kohdan mukaisesti harjoittaa malminetsintätoimenpiteitä Tuorerommaksen soidensuojelualueella (SSA120122), joka sijaitsee Romppaat-nimisellä Natura-alueella (FI1302107). Ympäristöministeriön lupa on voimassa 12.11.2025 asti. Malminetsintäluvan haltijan tulee hakea lupaan jatkoa hyvissä ajoin ennen kuin luvan VN/28866/2020 voimassaolo päättyy.

Soidensuojeluasetuksen (933/1981) 1 §:n mukaan soidensuojelualueilla on kielletty:

- 1) ojitus ja maa-ainesten ottaminen;
- 2) rakennusten, teiden ja laitteiden rakentaminen;
- 3) turvemailla olevan puiston hakkaaminen;
- 4) luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten tappaminen, pyydystäminen ja hätyyttäminen jäljempänä säädettävien poikkeuksin; sekä
- 5) muut toimenpiteet, jotka saattavat muuttaa suoalueen luonnonmukaista vesitasapainoa.

Soidensuojeluasetuksen 3 §:n 1 mom. kohdassa 12 todetaan että soidensuojelualueella on 1 §:n säännösten estämättä sallittu toimenpiteet, jotka ovat välttämättömiä lennätin-, puhelin- tai radiotoimintaa taikka **geologista tutkimusta** tai **malminetsintää** varten edellyttäen, että siihen on saatu ympäristöministeriön lupa.

Metsähallitus on myöntänyt 30.9.2022 lehtojensuojeluasetuksen 5§ mukaisen poikkeuslupa (MH 8005/2022) Palorompaan lehtojensuojelualueella (LHA120053) tehtäviin malminetsintätutkimuksiin. Metsähallituksen lupa on voimassa 5.11.2025 asti. Malminetsintäluvan haltijan tulee hakea lupaan jatkoa hyvissä ajoin ennen kuin luvan MH 8005/2022 voimassaolo päättyy.

Lehtojensuojeluasetuksen (503/1992) 3 §:n mukaan lehtojensuojelualueilla on kielletty:

- 1) rakentaa rakennuksia, rakennelmia tai teitä;
- 2) ojittaa, ottaa maa-aineksia eikä muutoinkaan vahingoittaa maa- ja kallioperää;
- 3) ottaa taikka vahingoittaa puita, pensaita tai muita kasveja taikka niiden osia;
- 4) tappaa, pyydystää tai hätyyttää luonnonvaraisia selkärangaisia eläimiä tai hävittää niiden pesiä eikä pyydystää tai kerätä selkärangattomia eläimiä; sekä
- 5) leirytyä tai tehdä avotulta.

Lehtojensuojeluasetuksen 4 §:n 1 mom. kohdassa 9 todetaan että lehtojensuojelualueella saa niiden perustamistarkoitusta vaarantamatta **kartoittaa ja tehdä maanmittaustöitä**.

Malminetsintäalueen tiedot

Pinta-ala: 264,76 ha

Alueen nimi: Rompas

Sijainti: Ylitornio

Alueen tarkempi sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä lupakartasta (Liite 1). Lupa-alueesta on rajattu pois tiedossa olevat esteet. Malminetsintää ei saa suorittaa tällä luvalla, eikä jokamiehenoikeudella 150 metriä lähempänä asumiseen tai työntekoon tarkoitettua rakennusta, yksityistä pihapiiriä tai erityiseen tarkoitukseen otetuilla alueilla. Jokamiehenoikeuksiin kuuluvalla liikkumisella ei myöskään saa aiheuttaa haittaa tai häiriötä muille ihmisille tai luonnolle.

Alueesta tarkemmin

Alueella on voimassa Länsi-Lapin maakuntakaava, jossa alue on merkitty SL-merkinnällä Luonnonsuojelualue / -kohde. Alueella ei ole yleiskaavaa eikä asemakaavaa. Malminetsintä lupa-alue sijoittuu kokonaisuudessaan Romppaiden Natura-alueelle (F11302107). Natura-alue on perustettu erityisten suojelutoimien alueeksi (SAC-alue). Alueen suojelu toteutetaan luonnonsuojelulla, joista soidensuojelualueena on toteutettu Tuoreromman soidensuojelualue (SSA120122) ja lehtojensuojelualueena Palorompaan lehtojensuojelualue (LHA120053). Luonnonsuojelualueita koskevat luonnonsuojelulain (9/2023) määräykset. Geologiset tutkimukset ja malminetsintä on mahdollista vain alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen luvalla edellyttäen, että alueen perustamistarkoitusta ei vaaranneta.

Hakija on laatinut Natura-tarveharkinnan (22.12.2020) sekä esittänyt tutkimussuunnitelman ympäristöön aiheutuvien vaikutusten poistamiseksi ja lieventämiseksi. Natura-tarveharkinnassa todetaan, että Natura-alueeseen ja sen suojeluperusteisiin ei todennäköisesti kohdistu merkittäviä vaikutuksia tutkimussuunnitelman mukaisen malminetsinnän seurauksena, jolloin Luonnonsuojelulain (9/2023) 35§:n mukaisen Natura-arvioinnin laatimiselle ei ole tarvetta.

Lupa-alueella, maanpinnalla, tapahtuva malminetsintä rajautuu ainoastaan kävelen, hiihtäen, lumikengillä tai ilmasta dronella tehtäviin geofysikaalisiin mittauksiin. Lupa-alueen alapuoliseen kallioperään tehtävät tutkimuskairaukset tehdään lupa-alueen ML2016:0046, Männistö, puolelta kairaten viistosti lupa-alueen ML2014:0060, Rompas, kallioperään. Maanpäälliset vaikutukset tutkimuskairauksista kohdistuvat siten lupa-alueelle ML2016:0046, Männistö.

Otaksuma mineraaleista

Alueen geologiseen malmipotentialiin sekä hakijan suorittamiin tutkimuksiin ja tuloksiin perustuen hakija otaksuu alueella olevan seuraavia kaivosmineraaleja: kulta (Au), koboltti (Co).

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset lupamääräykset (velvoitteet ja rajoitukset)

1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä, sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät
2. Koneellisesti tehtävä kallioperänäytteenotto (kairaus) sallitaan tämän lupa-alueen ulkopuolelta viistokairauksena lupa-alueen kallioperään.

Perustelut: Hakija on esittänyt hakemuksessaan nämä menetelmät ja kaivosviranomaisen arvioi ne tarpeelliseksi ottaen huomioon kohteella tehdyt aikaisemmat tutkimukset. Jotta mahdolliselle jatkoluvulle edellytetty vaade tehokkaasta malminetsinnästä toteutuu, tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen toimenpiteiden tulee olla pääosin suoritettuina.

2. Määräys tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta

Malminetsintäluvan haltijan on vuosittain toimitettava kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Tutkimustöitä ja -tuloksia koskevaan vuosittaiseen selvitykseen on sisällytettävä: käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät, yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja pääasialliset tulokset. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta. Kunkin kalenterivuoden tutkimustöistä ja -tuloksista on raportoitava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä, ellei toisin ohjeisteta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 14 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 4 §.

3. Määräys jälkitoimenpiteiden ajankohdasta ja ilmoittamisesta kaivosviranomaiselle

Kun malminetsintälupa on rauennut osittain, kokonaan tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on raukeavilta alueilta;

1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoitus on lisäksi tehtävä asianosaiselle Palojärven paliskunnalle. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja kirjallinen esitys edustavasta otoksesta kairasydämiä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011), 15 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012), 5 §.

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsinnästä tässä luvassa lupamääräyksessä 1 kohdassa 1 sallituilla menetelmillä, ei synny kaivannaisjätettä. Mikäli kaivannaisjätettä syntyy lupamääräyksen 1 kohdassa 2 mainitussa kallioperänäytteenotossa kairaamalla, malminetsintäluvan haltija on velvollinen

huolehtimaan sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä ja käsittelemisestä. Maanpinnalle nouseva hienojakoinen paikallinen kiviaines eli kairaussoija on kaivoslain 13 §:ssä tarkoitettua kaivannaisjätettä. Kun tutkimuskohteet lupa-alueella tarkentuvat, luvanhaltijan tulee esittää suunnitelma, maa- ja kiviainesjätteiden sekä pintamaiden palauttamisesta ottamispaikkaan, jos se on taloudellisesti ja teknisesti mahdollista eikä siitä aiheudu kiellettyä ympäristön pilaantumista. Mikäli kairaussoijan palauttaminen ottamispaikkaan ei ole mahdollista, kairaussoija on kerättävä talteen kohteelta ja kuljetettava pois. Lupamääräyksessä 8 ja 9 on määrätty tarkemmin, kuinka tulee toimia luonnonsuojelulaissa tarkoitetuilla erityisesti suojeltavilla kohteilla tai jos alueelle sijoittuu pohjavesialueita. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman osalta on kuitenkin huomioitava, että luvanhakija ei hae lupaa suorittaa kallioperäkairauksia maanpinnalta lupa-alueen sisällä vaan kaikki kairaukset tullaan suorittamaan lupa-alueen ML2016:0040 puolelta lupa-alueen ML2014:0060 alapuoliseen kallioperään. Lupa-alueelle ML2014:0060 yltävien kallioperäkairauksien kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta määrätään siis tarkemmin myös lupapäätöksen ML2016:0040 yhteydessä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 13 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 3 §.

5. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koskien malminetsintäalueen maastotöitä ja rakennelmia

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintä-alueeseen kuuluvien **kiinteistöjen omistajille** (sekä näihin rinnastettaville, Kaivoslaki 5.2 §), Palojärven palikunnalle, ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista.

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille:

- Tukesille,
- toimivaltaisen Lapin ELY-keskuksen ympäristövastuualueelle,
- Metsähallitukselle
- Mikäli lupa-alueelta löydetään tutkimusten yhteydessä muinaismuistolaissa tarkoitettuja kohteita, tulee luvanhaltijan toimia siten kuin muinaismuistolaissa todetaan ja ilmoittaa löydöksistä viipymättä alueelliselle vastuumuseolle (Tornionlaakson museo).

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 12 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 2 §.

6. Määräys malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta

Kaivosviranomaisen ei näe tässä vaiheessa tarvetta malminetsintäalueen pienentämiselle. Tutkimuksia voidaan pitää perusteltuna koko ML2014:0060 alueella. Jos luvan haltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa tai luopua siitä kokonaan, tulee luvan haltijan tehdä ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 §, 51 §, 67 §). Otettaessa huomioon alueen koko, tutkimussuunnitelma ja sen perustelut, sekä seikka, etteivät luvassa sallittavat malminetsintätoimet nykyisen aluerajauksen sisällä estä tai vaikeuta olennaisesti muita alueeseen kohdistuvia käyttötarpeita, voidaan tutkimuksia pitää perusteltuna koko alueelle.

7. Määräys vakuuden asettamisesta

Tässä malminetsintäluvassa **ML2014:0060** määrätään lupakohtainen **4000 euron** suuruinen vakuus. Vakuus asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitettua vahingon ja

haitan korvaamista, 169 §:ssä mainittujen niiden edunmenetysten ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai lupamääräysten muuttaminen voi aiheuttaa sekä muiden kaivoslakiin perustuvien veloitteiden täyttämistä varten. Tässä malminetsintäluvassa määrätty vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintä lupa on tullut lainvoimaiseksi, luvan haltijan malminetsinnästä mahdollisesti aiheutuvaa vahinkoa, haittaa tai muuta kaivoslaissa mainittua veloitetta varten pankkiin avatulle vakuustalletustilille. Kaivoslain 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107, 109, 110 ja 111 §. Vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella, joka perustuu malminetsintäalueilla suoritetun valvontatyön kautta saatuihin havaintoihin. Valvontahavaintojen perusteella tyypillisimpien malminetsintäalueilla sattuvan vahingon suuruusluokka on linjassa tässä luvassa määrätyn vakuuden kanssa. Kaivosviranomaisen on arvioinut toiminnan laatua ja laajuutta (lupamääräys 1), toiminta-alueen erityispiirteitä, sekä luvassa säädettyjä veloituksia lupamääräykset huomioiden ja päätyttyä määrättyyn vakuuteen. Luvassa sallitut geofyysiset tutkimusmenetelmät tai kallioperänäytteenotto tässä luvassa sallitulla tavalla eivät aiheuta merkittävää vahinkoa ympäristölle tai luonnolle, kun tutkimustyö suoritetaan lupamääräyksiä noudattaen. Malminetsinnästä johtuvia tyypillisiä maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat lähinnä yksittäiset puustovahingot. Luvassa on kielletty luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen lajien vahingoittaminen tai vaarantaminen. Mikäli alueella on sellaisia, niitä varten on annettu tarkat rajoitukset. Lähtökohtaisesti luvan haltijan urakoitsijoilla on erillinen vastuuvakuutus tutkimustoimissa aiheutuneita ennakoimattomia vahinkoja varten. Kaivosviranomaisen harkitsee luvan siirron tai muuttamisen yhteydessä, onko vakuuden suuruutta tarkistettava.

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa (621/2011) kiellettyä seurausta

Malminetsintä sekä malminetsintäalueella liikkuminen ja muu alueen käyttö on rajoitettava tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta eikä merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa. Luonnonolosuhteilla tarkoitetaan alueen pohja- ja pintavesioloja, lämpö- ja kosteusoloja sekä kasvien kasvupaikkatekijöitä.

Tämän päätöksen liitteessä 1 tarkoitettulla alueella sallitaan jalan kävellen, hiihtäen tai lumikengillä tapahtuva liikkuminen. Tämän päätöksen liitteessä 1 tarkoitettulla malminetsintäalueella välttämättömään koneelliseen liikkumiseen tarvitaan maastoliikennelupa. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava aina huomioon ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto. Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Malminetsintäluvan haltijan on kairauksen päätyttyä tulpattava kairareivät teräksisen maakairausputken paikalleen jäädessä mansettitulpalla pohjaveden maanpinnalle nousun estämiseksi. Kairaputket on katkaistava noin 0,10–0,20 metrin pituuteen läheltä maanpintaa, kairaputken päät on peitettävä metallisella suojahatulla ja merkittävä selvästi huomiovärillisin puupaaluin, joissa on kairauspaikan tunnisteet ja heijastin. Kairakohteiden jätehuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella.

Perustelut: Malminetsintäluvan haltijan on luovuttuaan malminetsintä lupa-alueesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan (621/2011) 11 ja 15 §.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät vaikuta laajasti ympäristöön, malminetsintäluvan haltijan on oltava kuitenkin riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

Tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät on kirjattu lupamääräykseen 1. Sallituilla malminetsintämenetelmillä ei vaikeuteta oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista, ei aiheuteta olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle eikä merkittävää maisemallista haittaa. Sallituilla tutkimustoimilla ei myöskään aiheuteta merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa tai muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta, kun tutkimukset suoritetaan päätöksessä sallituilla menetelmillä sallittuina ajankohtina. Lupamääräyksen 1 kohdassa 2 mainittua koneellisesti tehtävää maa- ja kallioperänäytteenottoa ei kuitenkaan saa suorittaa vesistön päältä. Mikäli malminetsintätutkimukset edellyttävät kairausta vesistön päältä, tulee sitä varten hakea luvan muuttamista kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaisesti.

Tällä malminetsintäluvalla ei ole tarkoituksena tehdä koelouhintaa taikka laajuudeltaan tai vaikutuksiltaan sitä vastaavia toimenpiteitä, eikä toimintaa myöskään ole suunniteltu asema-kaava-alueelle. Sallittujen, kohteella hetkellisesti suoritettavien tutkimustoimien ei voida myöskään katsoa häiritsevän merkittävästi Suomen pesimälintuja, jotka ovat suurelta osin luonnonsuojelulailla rauhoitettuja. Suomessa seurataan lajien uhanalaisuutta, ja lajien uhanalaisuustilanteen voi tarkastaa Punaisen kirjan verkkopalvelussa (YM & SYKE, 2019), joka löytyy osoitteesta <https://punainenkirja.laji.fi>. Kirjassa on mainittu myös aina uhanalaisuuteen johtaneet syyt ja uhkatekijät tulevaisuudessa. Tässä luvassa sallittuja malminetsintämenetelmiä ei mainita kirjassa syiksi tai tulevaisuuden uhkatekijöiksi.

Luvansaajan on huolehdittava tutkimustoiminnassaan, ettei eri tutkimusvaiheissa päädy kiintoainesta pintavesiin. Mahdollinen kairaussoija on kerättävä talteen kohteelta ja kuljetettava pois. Lupa-alueella esiintyy luonnontilaisia tai luonnontilaisten kaltaisia lähteitä. Niiden luonnontilan vaarantaminen on kielletty ja niiden läheisyydessä toimimiseen on jätettävä riittävä suojaetäisyys. Puronuoman luonnontilan säilymisen vaarantaminen on kielletty.

Lupa-alueella maanpinnalta tehtävää koneellista näytteenottoa (tutkimuskairaukset, tutkimusojitus) ei sallita. Lupa-alueen alapuoliseen kallioperään tehtävä tutkimuskairaus sallitaan yhteensä 75 kairauspaikalta lupa-alueen ulkopuolelta. Yhdeltä kairauspaikalta voidaan tehdä useita erillisiä kairanreikiä viuhkamaisesti tai haaroittaen.

Romppaanojan ja Romppaiden välisellä maakannaksella ei saa suorittaa puiden poistoa 20m lähempänä Romppaan Natura-alueen rajasta (näin vältetään valaistus- ja varjostusolosuhteiden muuttuminen Natura-alueen puolella). Toimittaessa Romppaanojan ja Romppaiden välisellä maakannaksella, tulee käyttää kairaussoijan talteen keräystä, ja koneellista näytteenottoa voi suorittaa vain maankamاران ollessa jäänyt sekä kun sitä suojaa lumipeite. Malminetsintäluvassa säädettyä 30 m kulkuoikeutta lupa-alueen ulkopuolelle ei sovelleta Natura-alueiden osalta. Koneellista malminetsintää ei saa toteuttaa 100 m suojavyöhykkeellä Romppaanojasta touko-heinäkuun aikana (saukon pesintä). Lintujen pesimäaikana (1.5–31.7) tulee noudattaa mahdollista melua aiheuttavassa näytteenotossa 50m suojavyöhykettä Romppaiden Natura-alueen rajasta, jotta mikään merkittävä vaikutus ei ulotu Romppaiden Natura-alueelle. Hakija on esittänyt kyseiset lieventävät toimenpiteet omassa lupahakemuksessaan ja kaivosviranomaisen asettaa ne myös lupamääräyksissä noudatettaviksi.

Lupa-alueella on rauhoitettujen, uhanlaisten ja sensitiivisen kasvilajien esiintymiä (LsL 9/2023 74 §:n). Rauhoitettua kasvia, sen osaa tai siemeniä ei saa poimia, kerätä, leikata irti, ottaa juurineen eikä hävittää. Esiintymä tulee huomioida tutkimustoiminnassa siten, ettei toiminta vahingoita tai vaaranna esiintymiä. Kasvilajien esiintymään tulee jättää n. 30 m suojavyöhyke.

Lupa-alueella on rauhoitetun ja uhanlaisen kasvilajin (lapinleinikki) esiintymiä (luonnonsuojelulaki 9/2023, 74 §, 75 § ja 76 §, luonnonsuojeluasetus 160/1997, 21 §, liite 4), joka on myös luontodirektiivin liitteen IV (b) mukainen laji. Tämä tulee huomioida tutkimustoiminnassa siten, ettei toiminta vahingoita tai vaaranna niiden esiintymiä. Luontodirektiivin Liitteen IV (b) ja mukaisen lapinleinikin esiintymään tulee jättää n. 30 m suojavyöhyke.

Alueella esiintyy useiden erittäin uhanlaisten, erityisesti suojeltavien, silmällä pidettävien ja vaarantuneiden sammalien, jäkälien sekä kasvilajien esiintymiä. Vaikka silmälläpidettävien lajien turvaaminen on vapaaehtoista, eikä silmälläpidettävät lajit täytä varsinaisen uhanalaisuuden kriteerejä, silmälläpidettävien lajien esiintymien vahingoittamista tulee välttää tutkimuksissa.

Lupa-alueella on uhanalaisia luontotyyppejä. Lupamääräyksen 1 kohdassa 2 on sallittu myös kallioperäkairaus, mutta suoluonto- tai uhanalaisilla luontotyypeillä ei sallita maanpäältä tehtäviä kallioperäkairauksia. Mahdolliset kallioperäkairaukset on suoritettava ainoastaan lupa-alueen ulkopuolelta lupa-alueen alapuoliseen kallioperään. Tässä luvassa sallitut malminetsintämenetelmät eivät ole uhkatekijä tai ollut uhanalaistumisen syy luontotyypeille. Mahdollisiin rauhoitettuihin kasvilajeihin tulee lisäksi jättää n.20m suojavyöhyke.

Lupa-alueelle sijoittuu Tuoreromppaan pohjavesialue (E-luokka). Pohjavesialueilla ei saa suorittaa tutkimusojien kaivuuta eikä säilyttää pohjavedelle haitallisia aineita. Mahdollisten sosiaalitulojen jätevesiä ei saa päästää pohjavesialueiden maaperään.

Lisätietoja kohteen tilanteesta saa Lapin ELY-keskuksen lausunnossa (Liite 5), Metsähallituksen lausunnossa (Liite 6) ja Tornionlaakson museon lausunnossa (Liite 7) mainitulta yhteyshenkilöltä tai Tukesilta.

Malminetsintäluvan haltijan tulee esittää hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen Tukesille. Lisäksi tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi toimivaltaiselle Lapin ELY-keskukselle ja Metsähallitukselle ja Tornionlaakson museolle.

Perustelut: Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla Tukesin on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia lisämääräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. Kaivoslaki (621/2011) 11 § ja 12 § ja 69 §, VNa (391/2012) 2 §.

Siirtyminen lupa-alueelle, ja lupa-alueella liikkuminen on sulanmaan aikana pyrittävä suunnittelemaan niin, että luontaisia aukkoja ja olemassa olevia uria käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee ensisijaisesti välttää sulanmaan aikana. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Koneellinen tutkimus ja näytteenotto alueilla, joilla on olemassa vaarana, että tutkimukset tai liikkuminen aiheuttaa maaperään vahinkoja (suot), tulee suorittaa aina ajankohtana, jolloin maaperä on jäänyt.

Alue kuuluu Palojärven paliskunnan alueeseen. Malminetsintätutkimukset on sovitettava alueella toimivan paliskunnan kanssa siten, ettei niistä aiheudu kohtuutonta haittaa pronhoidolle. Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta, sekä muusta alueiden käytöstä hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista. Malminetsintäluvan haltijan on otettava huomioon alueella mahdollisesti olevat

poronhoidolle tärkeät rakenteet kuten esimerkiksi erotusaita ja käytettävä valmiita veräjiä kulkemiseen. Edellä mainituilla toimenpiteillä vähennetään malminetsinnästä poronhoitoelinkeinolle mahdollisesti aiheutuvia haittoja poronhoitoalueella.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 11 §:ään. Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

10. Määräys malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksuajankodasta

Alueella on ollut voimassa kaivoslain (503/1965) mukaiset valtaukset 8837 kolme (3) vuotta. Tämä päätös jatkaa malminetsintäluvan voimassaoloa kolme (3) vuotta (lupavuodet neljä (4), viisi (5) ja kuusi (6)). Malminetsintäluvan haltijan on maksettava malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuista korvausta **20 euroa hehtaarilta** luvan voimassaoloajan ensimmäiseltä vuodelta, sekä **30 euroa hehtaarilta** luvan voimassaoloajan kahdelta viimeiseltä vuodelta. Malminetsintäalueesta lasketaan kokonaispinta-ala, ja jokaisen kiinteistön tai muiden rekisteriyksiköiden osalta pinta-ala vähintään 0,1 hehtaarin tarkkuudella.

Malminetsintäkorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava vastaavana ajankohtana.

Luvan haltijan on ilmoitettava malminetsintäkorvauksen kokonaissuorituksesta kirjallisesti kaivosviranomaiselle, kun velvollisuus on täytetty.

Mikäli hakija pienentää tai muuttaa tässä päätöksessä määrättyä malminetsintäaluetta muutoshakemuksella, määräytyy uusi malminetsintäkorvaus maanomistajalle seuraavasta tämän lupapäätöksen maksupäivästä alkaen muutospäätöksessä määrättävän pinta-alan mukaan.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 99 §:ään, jossa säädetään malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksutavasta, 51 § 67 § ja 69:ään, joissa säädetään malminetsintäluvan raukeamisesta ja muuttamisesta sekä 152.1 §:ään jossa säädetään kaivosviranomaisen on oikeudesta saada kaivoslain säännösten noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot niiltä, joita tämän lain velvoitteet koskevat.

11. Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin (621/2011) perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 103 §:ään, jossa säädetään vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella.

12. Natura-arviointi

Hakija on laatinut Natura-tarveharkinnan (22.12.2020) sekä esittänyt tutkimussuunnitelman ympäristöön aiheutuvien vaikutusten poistamiseksi ja lieventämiseksi. Natura-tarveharkinnassa todetaan, että Natura-alueeseen ja sen suojeluperusteisiin ei todennäköisesti kohdistu merkittäviä vaikutuksia tutkimussuunnitelman mukaisen malminetsinnän seurauksena, jolloin Luonnonsuojelulain (9/2023) 35§:n mukaisen Natura-arvioinnin laatimiselle ei ole tarvetta. Luvan myöntävä viranomainen Tukes on päätenyt samaan lopputulemaan, ja Natura-tarveharkinnan saman loppupäätelmän ovat vahvistaneet Lapin ELY-keskus 15.8.2022 antamassaan lausunnossa sekä Metsähallitus 29.6.2022 antamassaan lausunnossa.

Hakemuksen käsittely

Hakemus: Mawson Oy	9.7.2014
Täydennys: Mawson Oy, (alueen nimenmuutos)	20.10.2016
Täydennys: Mawson Oy, (tutkimussuunnitelma)	15.11.2019
Kuulutus hakemuksesta, Tukes (ensimmäinen kerta)	1.6.2022
Päätös: Tukes	1.12.2022
Päätös: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus	18.6.2024
(kumosi Tukesin päätöksen ja palautti uudelleen käsiteltäväksi)	
Täytäntöönpanohakemus: Mawson Oy	19.6.2024
Kuulutus hakemuksesta ja täytäntöönpanohakemuksesta: Tukes	20.6.2024
Lausuntopyynnöt: Tukes	20.6.2024
Päätös: Tukes	29.8.2024

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Tukes on tiedottanut hakemuksesta sekä täytäntöönpanohakemuksesta 20.6.2024 kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Ylitornion kunnan ilmoituskanavilla. Hakemus on ollut nähtävillä myös Tukesin internet-sivuilla. Hakemus on ollut nähtävillä 29.7.2024 saakka.

Asianosaisia maanomistajia on tiedotettu hakemuksesta kirjeitse.

Lausunnot ja mielipiteet on pyydetty toimitettavaksi viimeistään 29.7.2024. Tämän päivämääränkin jälkeen toimitetut lausunnot ja mielipiteet on otettu ratkaisussa huomioon.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus palautti asian Tukesille uudelleen käsiteltäväksi. Hakija on tämän jälkeen täydentänyt hakemusta ainoastaan täytäntöönpanomääräyksen osalta, muutoin hakemus on alkuperäisen 1.6.2022 kuulutetun mukainen. Päätöstä ratkaistaessa on otettu lupaharkintaan mukaan aiemmin annetut lausunnot, sekä uuden 20.6.2024 suoritettun kuulemisen jälkeen saadut lausunnot.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta ja täytäntöönpanohakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnöt ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Ylitornion kunnalle** 20.6.2024. Ylitornion kunta on antanut lausunnon 28.6.2022 (liite 4).
- 2) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Lapin ELY-keskukselle** 20.6.2024. Lapin ELY –keskus on antanut lausunnon 15.8.2022 (liite 5).
- 3) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Metsähallitukselle** 20.6.2024. Metsähallitus on antanut lausunnon 29.6.2022 ja 15.7.2024 (liite 6).

- 4) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Tornionlaakson museolle** 20.6.2024. Tornionlaakson museo on antanut lausunnon 7.7.2022 ja 26.7.2024 (liite 7).
- 5) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Palojärven paliskunnalle** 20.6.2024. Palojärven paliskunta ei ole antanut lausuntoa.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei esitetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Hakijan selitys

Hakijalta ei ole pyydetty selitystä.

Tukesin kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitetyt asiat on otettu lupapäätöksessä huomioon lupamääräyksiin.

Tiedoksi luvan haltijalle

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa säädetään, sovelletaan kaivoslain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa muun muassa; luonnonsuojelulakia (9/2023), ympäristönsuojelulakia (527/2014), erämaalakia (62/1991), maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999), vesilakia (587/2011), poronhoitolakia (848/1990), säteilylakia (592/1991), ydinenergialakia (990/1987), muinaismuistolakia (295/1963), maastoliikennelakia (1710/1995) ja patoturvallisuuslakia (494/2009). VesiL 587/2011. Malminetsintäluvan haltijan on aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastossa liikkuminen

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa, kun kyse on asianomaisessa malminetsintäluvassa tai kaivosluvassa tarkoitetun toiminnan kannalta välttämättömästä liikkumisesta. Mikäli malminetsintäalue rajautuu alueeseen, jolla liikkumista on rajoitettu (esim. luonnonsuojelualue), malminetsintäalueen rajan ulkopuolella tarvitaan alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen suostumus.

Viitaten lupamääräykseen 9, malminetsintäluvan haltija veloitetaan rajoittamaan malminetsintä ja malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Malminetsinnästä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa. Alueen koskemattomuuteen, joka liittyy alueen suojelutavoitteisiin, on säilytettävä. Aiheutetut vahingot on korvattava maanomistajalle.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Malminetsintäluvan haltijan on kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaan haettava malminetsintäluvan muuttamista, jos tutkimussuunnitelmaa muutetaan tai täydennetään siten, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Luvanhaltija voi lisäksi hakea malminetsintäluvan muuttamista lupamääräysten tarkistamiseksi, kun luvan mukaista toimintaa on tarpeen muuttaa.

Kaivosviranomaisen on (621/2011) 67 §:n mukaan päätettävä, että malminetsintä lupa

raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Malminetsintälupa raukeaa ilmoituksen saavuttua kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksistä säädetään kaivoslain (621/2011, sekä 505/2023) 61 §, 61a § sekä 61 b §:ssä.

Kaivoslain (621/2011) 61.1 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta.

Kaivoslain (621/2011) 61.2 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

- 1) malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia;
- 3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä;
- 4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Kaivoslain (621/2011) 66 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista varten lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.2 §:n mukaan hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan haluamat muutokset lupa-alueeseen tai muut merkittävät muutokset sekä asianosaisissa tapahtuneet muutokset. Asetuksen 27.3 §:n mukaisesti hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakemuksen kohteena olevan luvan nojalla tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista;
- 2) alueelle kohdistuneiden tutkimuskustannusten määrästä;
- 3) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksista ja jatkotutkimusten tarpeellisuudesta;
- 4) perustelut aluerajaukselle.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain (621/2011) 34 §:ssä.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä:

- Mawson Oy:lle (hakija)

Jäljennös päätöksestä on toimitettu antopäivänä

- Ylitornion kunnalle,
- Lapin ELY-keskukselle,
- Metsähallitukselle,
- Tornionlaakson museolle tiedoksi,
- Palojärven paliskunnalle,
- niille, jotka ovat jäljennöstä erikseen pyytäneet

Päätöksen antamisesta on ilmoitettu

- maanomistajille (kirjeitse)
- asianosaisille, joita asia erityisesti koskee

- niille, jotka ilmoitusta ovat erikseen pyytäneet

Tukes toimittaa Maanmittauslaitokselle malminetsintäluvasta tiedot merkittäväksi kiinteistötietojärjestelmään.

Perustelut: Päätöksestä tiedottaminen ja siinä noudatettu menettely perustuvat kaivoslain (621/2011) lupapäätöksestä tiedottamista koskevaan 58 §:ään.

Päätösmaksu

Tämä päätös on maksuton.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen**.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista (808/2019, 13 §). Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Antti Mikkola puh. 029 505 2184 ja Ilkka Keskitalo 029 505 2151

Asian on esitellyt ylitarkastaja Antti Mikkola ja ratkaissut johtava asiantuntija Ilkka Keskitalo. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

LIITTEET

Liite 1	ML2014:0060 lupakartta
Liite 2	Tilakohtaiset pinta-alat malminetsintälupa-alueella
Liite 3	Asianosaiset maanomistajat
Liite 4	Ylitornion kunnan lausunto
Liite 5	Lapin ELY-keskuksen lausunto
Liite 6	Metsähallituksen lausunto
Liite 7	Tornionlaakson museon lausunto
Liite 8	Ohje vakuuden asettamiseksi

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta.

Valitusoikeus

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kulanhuudontalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

- 1) asianosainen;
- 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunta tai muu kunta, jonka alueella toiminnan haitalliset vaikutukset ilmenevät;
- 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;
- 5) saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
- 6) kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Kaivosviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu 270 euroa**. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Torikatu 34–90, 90100 Oulu

postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

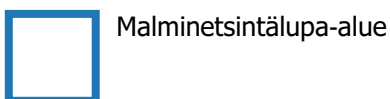
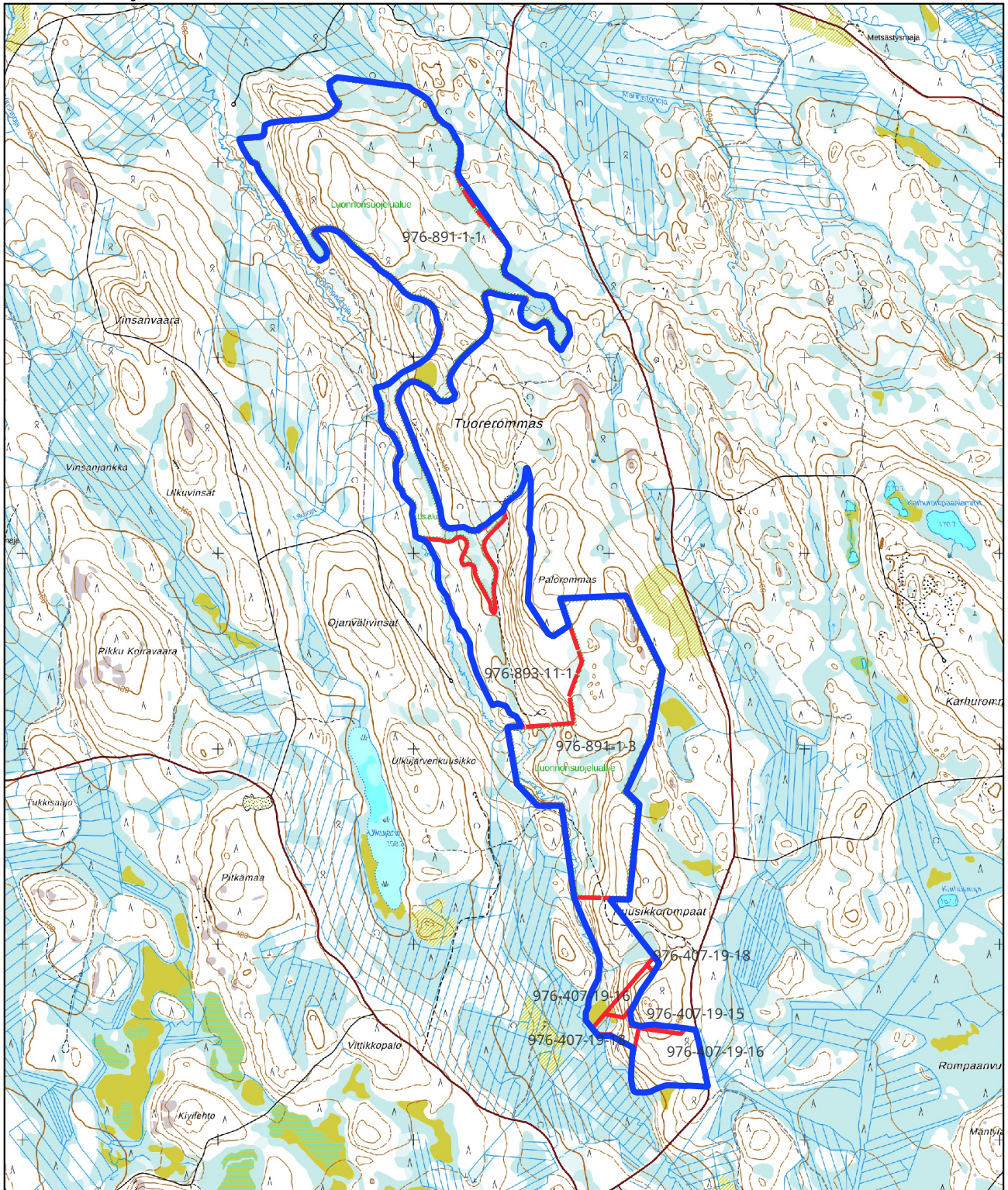
puhelin: 029 56 42800

faksi: 029 56 42841

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kartta malminetsintäalusta
Mittakaava ohjeellinen

Malminetsintäalusta

Kiinteistörajat

Mittakaava 1:30 000
Mawson Oy
Rompas
ML2014:0060

tukes
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Kiinteistötunnus	Pinta-ala (ha)
97640700190016	12,45
97640700190018	2,99
97689100010001	118,41
97689100010003	66,80
97689300110001	63,67
97640700190015	0,44
	264,76

Pinta-ala yhteensä: **264,76 ha**

Lupatunnus
ML2014:0060
Liite 3

ASIANOSAINEN MAANOMISTAJA

§ 147 Tukesin lausuntopyyntö malminetsintälupahankkeesta Rompas

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesin lausuntopyyntö 1.6.2022:

” Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (10.6.2011/621) 37 §:n nojalla Ylitornion kunnalta lausuntoa liitteenä olevasta Ylitornion kunnan alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta.

Lausunto tulee toimittaa lupatunnus ML2014:0060 mainiten viimeistään 8.7.2022 osoitteeseen:

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

tai sähköisesti doc- tai rtf-tiedostona osoitteeseen kaivosasiat@tukes.fi
Määräajan noudattamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista.

Lisätietoja asiasta voi tarvittaessa kysyä Ilkka Keskitalolta puh. 029 5052151.
ilkka.keskitalo@tukes.fi tai kaivosasiat@tukes.fi ”

Malminetsintäluvan hakija on Mawson Oy. Lupa-alue on Rompas, lupatunnus ML2014:0060. Alue sijaitsee Ylitorniolla, liitekarttojen osoittamilla alueilla ja on pinta-alaltaan 264,76 hehtaaria.

Mawson Oy:llä on ollut alueella valtauksia vuodesta 2012 alkaen. Uuden malminetsintäluvan nojalla on tarkoitus jatkaa alueen malmipotentialin kartoitusta jatkotutkimuksin. Mawson Oy:n malminetsintälupahakemus on liitteessä.

Tukesin lausuntopyyntö liitteineen on nähtävänä kokouksessa.

Esitys

Kunnanhallitus ilmoittaa lausuntonaan, ettei Ylitornion kunnalla ole huomautettavaa Mawson Oy:n malminetsintälupahakemuksen Rompas ML2014:0060 johdosta

Päätös

Katriina Koskela esitti, että kaivoshankkeen edistäminen keskeytetään alueen luontoarvojen ja mahdollisesta kaivostoiminnasta aiheutuvien haittojen sekä riskien vuoksi. Esitys raukesi kannattamattomana.

Päätösesitys hyväksyttiin.

Liite

Malminetsintälupahakemus

Jakelu

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

MUUTOKSENHAKUOHJE**Muutoksenhakukielto***Kieltojen perusteet:*

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai –täytäntöönpanoa.

Pykälät: 140 - 150, 153, 156 - 161, 163 - 167

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät:

Oikaisuvaatimusohjeet*Oikaisuvaatimusviranomainen*

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä **kirjallisen oikaisuvaatimuksen**.

Pykälät: 151, 152, 154, 155, 162

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:

Kunnanhallitus

Postiosoite: Alkkulanraitti 55, 95600 Ylitornio
Käyntiosoite: Alkkulanraitti 55, Ylitornio
Sähköpostiosoite: kirjaamo@ylitornio.fi
Fax: 016 571 011
Puhelinnumero: 0400 220 348

Kirjaamon aukioloaika ma-pe klo 09.00-11.30, 12.15-15.00.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Mikäli oikaisuvaatimus lähetetään postitse, on kirje jätettävä postiin niin aikaisin, että posti ehtii toimittaa sen oikaisuvaatimusviran-omaiselle viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä
- kunnan jäsen

Tiedoksisaanti

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnanhallitus**27.06.2022****4**

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijä nimi, kotikunta, postiosoite, puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

VALITUSOSOITUS**Valitusviranomaisen ja valitusaika**

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Kunnallisvalituksen saa kuntalain 137 §:n mukaan tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kunnallisvalitus, valitusaika 30 päivää

Pykälät:

Valitusviranomaisen:

Viranomaisen:	Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Postiosoite:	PL 189, 90101 Oulu
Käyntiosoite:	Isokatu 4, Oulu
Sähköpostiosoite:	pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Faksinumero:	029 56 42841
Puhelinnumero:	029 56 42800
Virka-aika:	klo 08.00-16.15

Valitusaika alkaa kuluu päätöksen tiedoksisaamisesta. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi kunnan nettisivulle. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluessa kirjeen lähettämistä. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää/nähtäväksi asettamispäivää ei lueta määräaikaan.

Kunnallisvalitus on tehtävä kirjallisesti. Valituskirjelmä on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava ja siinä on mainittavavalittajan nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite sekä puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava päätös, johon haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä; päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa, tai päätös on muuten lainvastainen.

Valituskirjelmään on liitettävä alkuperäinen tai viran puolesta oikeaksi todistettu jäljennös päätöksestä, josta valitetaan; todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta sekä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, valituksen saa tehdä ensimmäisenä arkipäivänä tämän jälkeen. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Mikäli valituskirjelmä lähetetään postitse, on se jätettävä postiin niin ajoissa, että se ehtii perille viraston aukioloaikana ennen valitusajan päättymistä.

Kunnanhallitus**27.06.2022****5**

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös faksina tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Valitusasiakirjoja, jotka sisältävät arkaluonteisia henkilö- tai salassa pidettäviä tietoja, ei suositella lähetettäväksi sähköpostitse tai sen liitteenä. Sähköisen asiakirjan (telekopio tai sähköposti) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä. Kunnallisvalitus lähetetään aina lähettäjän omalla vastuulla.

Hallintovalitus, valitusaika 30 päivää:

Pykälät

Valitusviranomainen:

Viranomainen:	Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Postiosoite:	PL 189, 90101 Oulu
Käyntiosoite:	Isokatu 4, Oulu
Sähköpostiosoite:	pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Faksinumero:	029 56 42841
Puhelinnumero:	029 56 42800
Virka-aika:	klo 08.00-16.15

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka oli tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, on valitusoikeus niillä, joilla oli oikeus tehdä oikaisuvaatimus.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

OIKAISUOHJE JA VALITUSOSOITUS HANKINTA-ASIASSA

Pykälät:

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankinta-oikaisu).

Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 25-26 §:n mukaisen kynnyksen¹.

Kansalliset kynnyksarvot alittavissa, niin sanotuissa pienhankinnoissa, on hankinta-oikaisuvaatimuksen lisäksi mahdollisuus tehdä kuntalain (410/2015) mukainen oikaisuvaatimus.

I OIKAISUOHJE Pykälät:

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 132-134 §:n mukaan hankintayksikölle kirjallisen hankinta-oikaisun. Hankinta-oikaisun voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen.

Hankinta-oikaisun teko-aika

Asianosaisen on tehtävä hankinta-oikaisu 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti. Asianosainen on saanut tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu on toimitettava Ylitornion kunnan kirjaamoon sen aukioloaikana ma-pe klo 9:00 – 15:00

Kirjaamon yhteystiedot:

Postiosoite: Alkkulanraitti 55, 95600 Ylitornio
Käyntiosoite: Alkkulanraitti 55, 95600 Ylitornio
Sähköpostiosoite: kirjaamo@ylitornio.fi
Puhelinnumero: 0400-220 348

Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUTEEN

Pykälät:

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Julkisista hankinnoista annetun lain 146 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos:

- 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai
- 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Muutoksenhakuaika

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti. Asianosainen on saanut tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoiheen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan hankintayksikön ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Markkinaoikeuden yhteystiedot:

Markkinaoikeus

Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki

Puhelin: 029 564 3300, Faksi: 029 564 3314

Sähköposti: markkinaoikeus(at)oikeus.fi

Aukioloaika: ma-pe klo 8.00-16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukiello

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti.

Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Oikeudenkäyntimaksut

Markkinaoikeudessa perittävät oikeudenkäyntimaksut määräytyvät tuomioistuinmaksulain (1455/2015) sekä maksujen määrää tarkistavan oikeusministeriön asetuksen (1383/2018) perusteella 1.1.2019 jälkeen vireille tulevista hankinta-asioista seuraavasti:

- 1) Hankinta-asian käsittelystä peritään markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2.050 euroa.
- 2) Jos markkinaoikeudessa käsiteltävässä julkisia hankintoja koskevassa asiassa hankinnan arvo on vähintään miljoona euroa, käsittelymaksu on 4.100 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6.140 euroa.
- 3) Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 510 euroa.
- 4) Hankinta-asioissa peritään 2.050, 4.100 tai 6.140 euron sijasta 500 euron oikeudenkäyntimaksu, jos asia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiassa ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä. Näin voi käydä esimerkiksi valituksen peruutuksen vuoksi.
- 5) Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 510 euroa. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija tai hänen sijaansa tullut.

¹ Kansallisen kynnyksen suuruus on:

60.000 € tavarat –ja palvelut

400.000 € terveydenhoito –ja sosiaalipalvelut (hankintalain liite E)

150.000 € rakennus –ja käyttöoikeusurakat

300.000 € muut erityiset palvelut (hankintalain liite E)

500 000 € käyttöoikeussopimukset

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES)
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 1.6.2022

Malminetsintälupahakemus ML2014:0060, Mawson Oy, Ylitornio

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES) on pyytänyt kaivoslain (2011/621) 37 §:n nojalla Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskuksen) lausuntoa Romppaiden malminetsintälupahakemuksesta, lupanumero ML2014:0060. TUKES on pyytänyt ELY-keskuksen lausuntoa siitä, onko kohteella mahdollista jatkaa tehokasta malminetsintää hakemuksen mukaisilla tutkimusmenetelmillä ilman että niistä on kaivoslain (621/2011) 11 §:n mukaisesti 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle, 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, 5) merkittävää maisemallista haittaa. Lisäksi TUKES pyytää lausuntoa siitä, onko alueella kaivoslain 9 § kolmannen momentin mukaisia liikennealueita. Lausuntoa on pyydetty 8.7.2022 mennessä. ELY-keskus on pyytänyt lausunnon antamiselle jatkoaikaa 15.8.2022 saakka, jonka TUKES on myöntänyt.

Haetun malminetsintäalueen pinta-ala on 264,76 ha ja se kohdistuu Ylitornion kunnan alueelle ja siellä Tuorerommaksen alueelle. Hakija on arvioinut alueelta olevan mahdollista löytää kultaa ja kobolttia. Yhtiö hakee malminetsintäalueelle jatkoaikaa.

Hakija hakee lupaa seuraaville malminetsinnän tutkimusmenetelmille: geofysiikan maanpintamittauksille ja lentomittauksille sekä timanttisyväkairauksille. Hakija esittää, että kaikki syväkairaukset ja muu koneellinen toiminta toteutetaan Männistö-malminetsintäalueen puolelta. Lisäksi koneellista malminetsintää ei tehdä 1.5. - 31.7. välisenä aikana 50 metrin suojavyöhykkeellä Natura-alueen rajasta ja 100 metrin etäisyydellä Rompaanojasta ulottuvalla suojavyöhykkeellä. Hakija on ilmoittanut keräävänsä kairauksissa muodostuvan soijan talteen erillisen vedenpuhdistus- ja soijankeräysjärjestelmän avulla. Huuhteluvedestä erotettu soija tullaan pakkaamaan säkkeihin ja siirtämään kuljetettavaksi jätteenkäsittelylaitokselle. Hakemuksen mukaan kairanterän jäädytykseen ja huuhteluun käytettyä vettä voidaan kierrättää uudelleen kairanterälle ja soijasta puhdistettavaksi. Puhdistettu vesi lasketaan takaisin ympäristöön.

Hakemuksen mukaan syväkairauksia tullaan tekemään kolmen vuoden lupajakson aikana yhteensä enimmillään 75 kairauspaikalta. Lisäksi hakemuksen mukaan vedenotto tapahtuu pääasiassa vanhoista kairareijistä, hakemusalueen ympärillä virtaavista ojista ja virtavesistä tai suuremmista vesistöistä, kuten Ulkujärvestä. Tarvittaessa vesi tuodaan kairakoneelle säiliöissä tai pumpataan vesilinjaa myöten säiliöautosta. Hakemuksessa todetaan, että tarkkoja kairauspaikkoja tai vedenottoon tarvittavia vanhoja kairareikiä ei voida etukäteen tarkemmin yksioida, sillä kairauspaikkojen tarve ja sijoittuminen riippuvat saaduista tutkimustuloksista.

Lapin ELY-keskus lausuu seuraavaa*Natura 2000 -verkosto ja luonnonsuojelualueet*

Malminetsintälupahakemusalue sijaitsee kokonaan Romppaiden Natura-alueella (FI1302107). Natura-alueen suojelun perusteena olevien luonnonarvojen merkittävää heikentymistä yksin kyseisen tai yhteisvaikutuksessa muiden alueeseen vaikuttavien toimintojen kanssa on tutkittu varsinaista luonnonsuojelulain mukaista Natura-arviointia kevyemmällä menettelyllä, niin kutsutussa Natura-tarveharkinnassa. Natura-tarveharkinta on laadittu 22.12.2020 ja Metsähallitus on pyytänyt 25.3.2021 Lapin ELY-keskukselta lausuntoa tarveharkinnan riittävydestä. ELY-keskus on antanut tarveharkinnan riittävydestä lausunnon 26.4.2021. Lausunnossa todetaan, että tarveharkinnassa esitetyn perusteella vaikutuksia poistavat ja lieventävät toimet huomioiden on mahdollista varmistua, ettei Romppaiden Natura-alueelle aiheudu merkittävästi heikentäviä vaikutuksia tutkimussuunnitelmassa mainituista malminetsintätutkimuksista eikä näin ollen luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen Natura-arviointimenettely ole tässä tapauksessa tarpeen. Kairaukset toteutetaan alueen ulkopuolelta ja niissä huomioidaan Männistö-nimisen malminetsintäalueen lupamääräykset ja yhtiön tutkimussuunnitelmassa esittämät vaikutuksia vähentävät menetelmät. Männistön lupahakemukseen liittyvässä lisäselvityksessä yhtiön esille tuomat toimenpiteet ja aluerajoitukset suojeluohjelmien kohdalla osaltaan varmistavat, ettei Natura-alueelle kohdistu heikentäviä vaikutuksia.

Natura-alue on perustettu erityisten suojelutoimien alueeksi (SAC-alue). Alueen suojelu toteutetaan luonnonsuojelulailla, joista soidensuojelualueena on toteutettu Tuorerommaksen soidensuojelualue (SSA120122) ja lehtojensuojelualueena Palorompaan lehtojensuojelualue (LHA120053). Metsähallituksen luonnonsuojelutarkoitukseen varattu alue lukeutuu vanhojen metsien suojeluohjelmaan (Rompaat, AMO120206) ja lehtojensuojeluohjelmaan (Palorompaan lehto, LHO120435, Kuusikkoromppaiden lehdot LHO120436), ja ne ovat mukana Länsi-Lapin luonnonsuojelualueiden säädösvalmistelussa. Romppaiden Natura-alueen pinta-ala on 256 hehtaaria. Luonnonsuojelualueita koskevat luonnonsuojelulain (1096/1996) 13-15 §:ien määräykset. Geologiset tutkimukset ja malminetsintä on mahdollista vain alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen luvalla edellyttäen, että alueen perustamistarkoitusta ei vaaranneta (LsL 15 §). Alueella tehtävä malminetsintä vaatii siten malminetsintäluvan lisäksi Metsähallituksen lainvoimaisen luvan poiketa rauhoitussäännöksistä.

Pohjavesialueet ja pienvedet (kaivoslain 11 §:n kohdat 1 ja 3)

Malminetsintäalue sijaitsee Tuorerommaksen pohjavesialueella, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen. Kaikessa toiminnassa tulee pohjavesialueella olla huolellinen, jotta toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskiellon (YSL 527/2014 17 §) tai vesilain (mm. VL 587/2011 3 luku 2 §) vastaisia vaikutuksia. Tutkimusojien kaivuuta ei tule pohjavesialueella tehdä. Pohjavedenpinta varsinkin muodostuman reunaosissa on yleensä lähempänä maanpintaa, joten on olemassa vaara, että esimerkiksi kaivun yhteydessä vettä johtavat kerrokset kaivetaan auki. Tällöin saattaa aiheutua pohjavesiesiintymän antoisuutta alentavaa pohjaveden purkautumista tai pintavesien imeytymistä pohjavesiesiintymään, mikä saattaa aiheuttaa pohjaveden laadun heikkenemistä tai määrän vähenemistä.

15.8.2022

Pohjavesialueella ei tule säilyttää tai tankata työkoneita eikä varastoida pohjavedelle haitallisia aineita (esim. poltto- ja voiteluaineet). Maaperään ei saa tulla mitään öljypäästöjä. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Kairauksissa tai muissa vastaavissa toimenpiteissä mahdollisesti käytettävät vedet johdetaan pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli alueelle sijoitetaan väliaikaisia sosiaalituloja, tulee mahdolliset jätevedet johtaa pohjavesialueen ulkopuolelle käsiteltäväksi tai vaihtoehtoisesti umpisäiliöön. Jätevesien (myös puhdistettujen) imeyttäminen maaperään on pohjavesialueella kielletty.

Mikäli kairauspaikoilla esiintyy ylivuotoa, tulee huolehtia siitä, että kairareivät tulpataan ylivuodon ja pohjaveden purkautumisen estämiseksi. Maastoon ei tule myöskään jättää kairaussoijaa. Lapin ELY-keskus muistuttaa, että vaikka toiminnasta ei ennalta arvioiden haittoja aiheutuisikaan, on toiminnanharjoittajalla aina vesilain mukainen vastuu pohjavedelle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

Hakemusalueelle sijoittuu lähteitä. Kartta- ja ilmakuvatarkastelun perusteella vaikuttaa todennäköiseltä, että malminetsintäalueella sijaitsee enemmänkin lähteitä, kuin etukäteen tiedossa on.

Luonnontilaisen lähteen luonnontilan vaarantaminen on vesilaisissa kielletty (VL 2. luku 11 §), ellei siihen ole saatu aluehallintoviraston lupaa. Lähteisiin tulee jättää riittävä suojaetäisyys, vähintään 30 metriä lähteikön reunasta ja etäisyyden määrittelyssä tulee huomioida, ettei lähteen luonnontila vaarannu. Esimerkiksi kaivutoimenpiteet lähteikön läheisyydessä voivat aiheuttaa muutoksia pohjaveden virtausolosuhteissa ja siten myös lähteikön kautta purkautuvan pohjaveden määrässä. Suojaetäisyys riippuu maastonmuodoista, lähteen koosta ja tilasta. Lähtökohtana toiminnassa on, ettei siitä saa aiheutua vaaraa pohjaveden määrälle tai laadulle. Lähteen suojavyöhykkeellä ei tule tehdä kairaus-toimenpiteitä, ja mikäli kairauspaikoilla esiintyy ylivuotoa, tulee huolehtia siitä, että kairareivät tulpataan ylivuodon ja pohjaveden purkautumisen estämiseksi. Työn teettäjällä on vastuu pohjavedelle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

Vesistöjen lähellä toimittaessa on huolehdittava siitä, ettei syväkairauksissa maanpinnalle nouseva kiviaines, soija, pääse valumaan vesistöihin missään tilanteessa, eikä muukaan koneellinen näytteenotto ja liikkuminen aiheuta kuormitusta vesistöihin. Myös ojitetuilla aloilla on toimittava siten, että kiintoainetta tai poraussoijaa ei pääse oja myöten kulkeutumaan vesistöihin. Lisäksi vesistöjen ympäristö tulisi säilyttää mahdollisimman luonnonmukaisena.

Puron uoman luonnontilan säilymisen vaarantaminen on kielletty (VL 3. luku 2 §). Tämä tulee huomioida purojen ylityksissä.

Uhanalaiset luontotyypit (kaivoslain 11 §:n kohta 4)

Malminetsintähakemusalueella esiintyy useita uhanalaisia luontotyypppejä. Harvinaiset tai uhanalaiset luontotyypit voivat olla kaivoslain 11 § tarkoitettuja harvinaisia tai arvokkaita luonnonesiintymiä, jota ei saa olennaisesti vahingoittaa (HE 273/2009).

Rauhoitetut, erityisesti suojeltavat ja uhanalaiset lajit (kaivoslain 11 §:n kohdat 3 ja 4)

15.8.2022

Malminetsintätoiminta on järjestettävä siten, että siitä ei aiheudu luonnonsuojelu- ja kaivoslaissa kiellettyä seurausta, kuten lajin heikentämistä tai häviämistä eikä lajin elinympäristön heikentämistä tai tuhoutumista. Maahan kajoavissa malminetsintätoimissa suojeltujen lajien esiintymät on rajattava malminetsintäalueen ulkopuolelle. Suojaetäisyyksien määrittelyssä tulee ottaa huomioon, että rauhoitettua lajia voi esiintyä pistemäistä esiintymäpaikkaa laajemmalla alueella. Tarvittaessa tulee varmistua kartoituksin, ettei suojeltujen lajien esiintymiä vaaranneta.

Ajantasaiset esiintymätiedot malminetsintäalueelta tulee tarkistaa ja huomioida tutkimussuunnitelmaa laadittaessa. Lajitietoa voi tarkastella ja ladata Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi-sivuston kautta. Myös ympäristöhallinnon yhteisestä lajitiedon tallennusjärjestelmästä LajiGIS:stä tiedot siirretään kerran viikossa laji.fi -järjestelmään. Laji.fi:ssä on lajiaineistoja myös lukuisista muista lähteistä, esim. museoiden tietokannoista. Suurin osa lajiaineistosta on suoraan kaikkien nähtävissä Laji.fi-sivustolla, mutta sensitiivisten lajien paikkatiedot on karkeistettu esim. 1 km tai 5 km ruudun tarkkuudelle tai joissain tapauksissa salattu kokonaan. Nämä käyttörajoitetut aineistot saa käyttöönsä kirjautumalla Laji.fi-sivustolle ja tekemällä aineistopyynnön tietyltä alueelta.

Alueelta, jolta malminetsintätoimia on tarkoitus suorittaa, on tiedossa kahden sensitiiviseksi luokitellun rauhoitetun lajin useita esiintymiä (LajiGIS, Laji.fi viranomaisportaali 10.8.2022). Kyseisten lajien huomioimista on käsitelty salassa pidettävässä lausunnon liitteessä 1 (Julkisuuslaki 24 §).

Alueelta on tiedossa rauhoitetun lapinleikin esiintymiä (luonnonsuojelulaki 1096/1996, 42 §). Lapinleikki on myös luontodirektiivin liitteen IV (b) mukainen laji eli yhteisön tärkeänä pitämä kasvilaji, joka edellyttää tiukkaa suojelua. Rauhoitetun lajin hävittäminen on luonnonsuojelulain 42 §:n 2 momentin mukaan kielletty. Malminetsintäluvassa tulee varmistaa, ettei toiminnalla hävitetä lapinleikin esiintymiä. Lapinleikin suojavyöhykkeen tulee olla vähintään 30 metriä.

Rauhoitettujen kasvien lisäksi alueelta tunnetaan erittäin uhanalaisen ja erityisesti suojeltavan karhunlovisammalen (*Schistochilopsis grandiretis*, EN), vaarantuneiden aarninapun (*Pseudographis pinicola*, VU), kantoraippasammalen (*Crossocalyx hellerianus*, VU), aarnisammalen (*Schistostega pennata*, VU), pohjanvaskisammalen (*Pseudoleskeella papillosa*, VU), nukkamunuaisjäkälän (*Nephroma resupinatum*, VU) ja himmeävillan (*Eriophorum brachyantherum*, VU) sekä silmälläpidettävien ahokissankäpälän (*Antennaria dioica*, NT), silomunuaisjäkälän (*Nephroma bellum*, NT), pursukäävän (*Amylocystis lapponica*, NT), pussikämmekän (*Coeloglossum viride*, NT), kielikämmekän (*Dactylorhiza maculata subsp. fuchsii*, NT), karstajakälän (*Parmeliella triptophylla*, NT), suopunäkämmekän (*Dactylorhiza incarnata subsp. incarnata*, NT), punakarakäävän (*Steccherinum collabens*, NT), lapinkynsikäävän (*Trichaptum laricinum*, NT), raidankeuhkojäkälän (*Lobaria pulmonaria*, NT), rusokantokäävän (*Fomitopsis rosea*, NT) ja lettokehräsammalen (*Moerckia hibernica sensu lato*, NT, erityisesti suojeltava) esiintymispaikkoja. Harvinaiset tai uhanalaiset lajit ovat kaivoslain 11 § kohdan 4 tarkoittamia harvinaisia tai arvokkaita luonnonesiintymiä, jota ei saa olennaisesti vahingoittaa (HE 273/2009).

Lupahakemusalueelta ei toistaiseksi tunneta rauhoitettujen tai luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajeja. ELY-keskus pitää epätodennäköisenä, että suunniteltu malminetsintä heikentäisi mahdollisia viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja.

15.8.2022

Lupahakemusalueelta tai sen läheisyydestä ei tunneta lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitettujen, luonnonsuojelulain 38 § nojalla rauhoitettujen uhanalaisten suurten petolintujen pesäreviirejä.

Veden ottaminen

Ilmoitus veden ottamisesta: veden ottaminen vaatii vesilain (587/2011) 2 luvun 15 §:n mukaisesti pinta- ja pohjaveden ottamista koskevan ilmoituksen ELY –keskukselle, jos otettava vesimäärä ylittää 100 m³/vrk, eikä ottaminen edellytä vesilain 3 luvun 2 tai 3 §:n mukaan lupaa.

Oikeus ottaa vettä toisen alueelta: ELY-keskus kiinnittää huomiota vesilain 4 luvun säännöksiin, joiden mukaan, jos pintavettä tarvitaan toisen alueelta muuhun kuin tavanomaiseen kiinteistökohtaiseen käyttöön, tai kyse on pohjaveden otosta toisen alueelta, saattaa olla tarpeen hakea aluehallintovirastolta oikeutta veden ottamiseen toisen alueelta (vesilaki 4 luku 3 § 2 mom ja 4 luku 4 § 1 mom). ELY-keskuksen käsityksen mukaan veden käyttö malminetsinnässä ei ole tavanomaista kiinteistökohtaista vedenottoa. Aluehallintovirasto ratkaisee, täyttyvätkö vedenotto-oikeutta koskevat edellytykset vai vaaditaanko vedenottoon vesilain 3 luvun mukainen lupa.

ELY-keskus edellyttää, että kairausvedenottoa ei tehdä pienitilavuuksisista luonnonvesistöistä (vesilaki 2. luku 11 §, 3. luku 2 §). Suojelualueilla kairauksen tarvitsema vesi tulee pääsääntöisesti tuoda alueen ulkopuolelta ja sitten kierrättää.

ELY-keskus esittää lupamääräyksissä huomioitavaksi

Pohjavesialueella toimiminen (kaivoslain 11 §:n kohdat 1 ja 3):

1. Kaikessa toiminnassa tulee pohjavesialueella olla huolellinen, jotta toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskiellon (YSL 527/2014 17 §) tai vesilain (mm. VL 587/2011 3 luku 2 §) vastaisia vaikutuksia.
2. Pohjavesialueella ei saa kaivaa tutkimusojia.
3. Pohjavesialueella ei tule säilyttää tai tankata työkoneita eikä varastoida pohjavedelle haitallisia aineita (esim. poltto- ja voiteluaineet). Maaperään ei saa tulla mitään öljypäästöjä. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Kairauksissa tai muissa vastaavissa toimenpiteissä mahdollisesti käytettävät vedet johdetaan pohjavesialueen ulkopuolelle.
4. Mikäli kairauspaikoilla esiintyy ylivuotoa, tulee huolehtia siitä, että kairareivät tulpataan ylivuodon ja pohjaveden purkautumisen estämiseksi. Maastoon ei tule myöskään jättää kairaussoijaa.

Lähteistä ei saa ottaa kairausvettä ja niihin tulee pitää suojaetäisyyttä vähintään 30 metriä lähteikön reunasta (VL 2. luku 11 §, kaivoslaki 11 § kohdat 3 ja 4). Kairausvedenottoa ei tehdä muistakaan pienitilavuuksisista luonnonvesistöistä (VL 2. luku 11 §, 3. luku 2 §, kaivoslaki 11 § kohdat 3 ja 4).

Kairaussoija ei saa päästä valumaan puroihin ja muihin vesistöihin missään tilanteessa, eikä muukaan koneellinen näytteenotto ja liikkuminen saa aiheuttaa kuormitusta vesistöihin (kaivoslaki 11 § kohta 3).

15.8.2022

Alueella on rauhoitettuja lajeja, jotka lukeutuvat kaivoslain 11 § kohdan 3 tarkoittamiin merkittäviin luonnonolosuhteisiin ja jotka ovat myös luonnonsuojelulain suojeltuja. Kahden sensitiiviseksi luokitellun rauhoitetun lajin ja lapinleinikin suojavyöhyke on 30 metriä esiintymän reunasta lukien ja muiden rauhoitettujen kasvilajien 20 metriä esiintymän reunasta lukien. Mikäli alueelta löytyy uusia rauhoitettuja lajeja, ovat suojavyöhykkeet niilläkin vastaavia.

Myös ei-rauhoitettujen uhanalaisten lajien ja luontotyyppien olennainen vahingoittaminen on kielletty (kaivoslaki 11 §, kohta 4). Yhtiön tulee huomioida myös nämä luonnonesiintymät tutkimuksia suunnitellessaan.

Yhtiön tulee esittää tarkka tutkimussuunnitelma ELY-keskukselle vuosittain hyvissä ajoin, viimeistään kaksi viikkoa ennen tutkimuksiin ryhtymistä, jotta ELY-keskus voi valvoa luonnonsuojelulain noudattamista ja maaperään kajoavien tutkimusten sijoittumista voidaan ohjata.

Lupamääräyksillä tulee varmistaa, että tutkimukset tehdään Natura-tarveharkinnassa ja tutkimussuunnitelmassa (22.12.2020) esitettyjen lieventävien toimenpiteiden mukaan.

Seuraavat tutkimussuunnitelmassa ja Natura-tarveharkinnassa esitetyt toimintatavat tulee lisätä lupamääräyksiksi Natura-alueeseen kohdistuvien merkittävien vaikutusten estämiseksi: Syväkairauksia ja muuta koneellista toimintaa ei toteuteta Romppaat Natura-alueen maanpäällisillä alueilla lainkaan. Välillä 1.5. – 31.7. koneellista malminetsintää ei tehdä 100 metrin etäisyydellä Rompaanojasta ulottuvalla suojavyöhykkeellä ja samalla aikavälillä Natura-alueen rajaan jätetään 50 metrin suojavyöhyke. Puustoa ei poisteta 20 metrin suojavyöhykkeeltä Natura-alueen rajasta. Kairauksia toteutetaan kolmen vuoden lupajakson aikana yhteensä enimmillään 75 paikalta. Kairauksissa esiin nouseva soija kerätään talteen ja toimitetaan jätteenkäsittelylaitokselle. Yhtiö esittää vähintään kaksi viikkoa ennen yksittäisten tutkimusohjelmien suorittamista yksityiskohtaiset tutkimussuunnitelmat alueen lupaviranomaisille ja Lapin ELY-keskukselle. **Ainoastaan edellä mainitulla tavalla toimien voidaan varmistua siitä, ettei suunniteltu malminetsintätoiminta aiheuta luonnonsuojelulain 64 a § vastaista seurausta.**

Malminetsintätoiminnan kairausjäljet ja liikkumisen aiheuttamat jäljet tulee saattaa mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan etsintätoiminnan päättyessä alueella. Kairausten jälkeen tulee varmistaa, ettei kairanrei'istä nouse pohjavettä maanpinnalle. Tarvittaessa kairanreiät on tulpattava. Kairauksissa mahdollisesti maahan jätettävät maaputket on katkaistava läheltä maan pintaa.

Muuta

Lapin ELY-keskus toteaa, että kaikessa toiminnassa tulee välttää turmelemasta alueen luontoa enempää kuin tutkimuksen tekemiseksi on välttämätöntä. Maastoliikennelain 5 §:n mukaan käytettäessä maastossa moottorikäyttöistä ajoneuvoa on välttävä vahingon ja haitan aiheuttamista luonnolle ja muulle ympäristölle. Maastoajoneuvoilla liikkuminen tulee pääsääntöisesti tapahtua olemassa olevilla yksityisteillä, metsäteillä

15.8.2022

ja jäädytetyillä talviteillä. Moottoriajoneuvoilla liikkumista tulee välttää luonnontilaisilla soilla sulanmaan aikana.

Esitetyt tutkimukset eivät aiheuta kaivoslain 11 §:n kohdassa 5 tarkoitettua merkittävää maisemallista haittaa.

Malminetsintähakemusalueella ei ole kaivoslain 9 § kolmannen momentin mukaisia liikennealueita.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Merkintä sähköisestä allekirjoituksesta on dokumentin viimeisellä sivulla. Asian on esitellyt ylitarkastaja Heli Lehvola ja ratkaissut luontoympäristöyksikön päällikkö Jari Pasanen.

Liitteet

Liite 1

Tiedoksi

Mawson Oy/Tapani Hyysalo

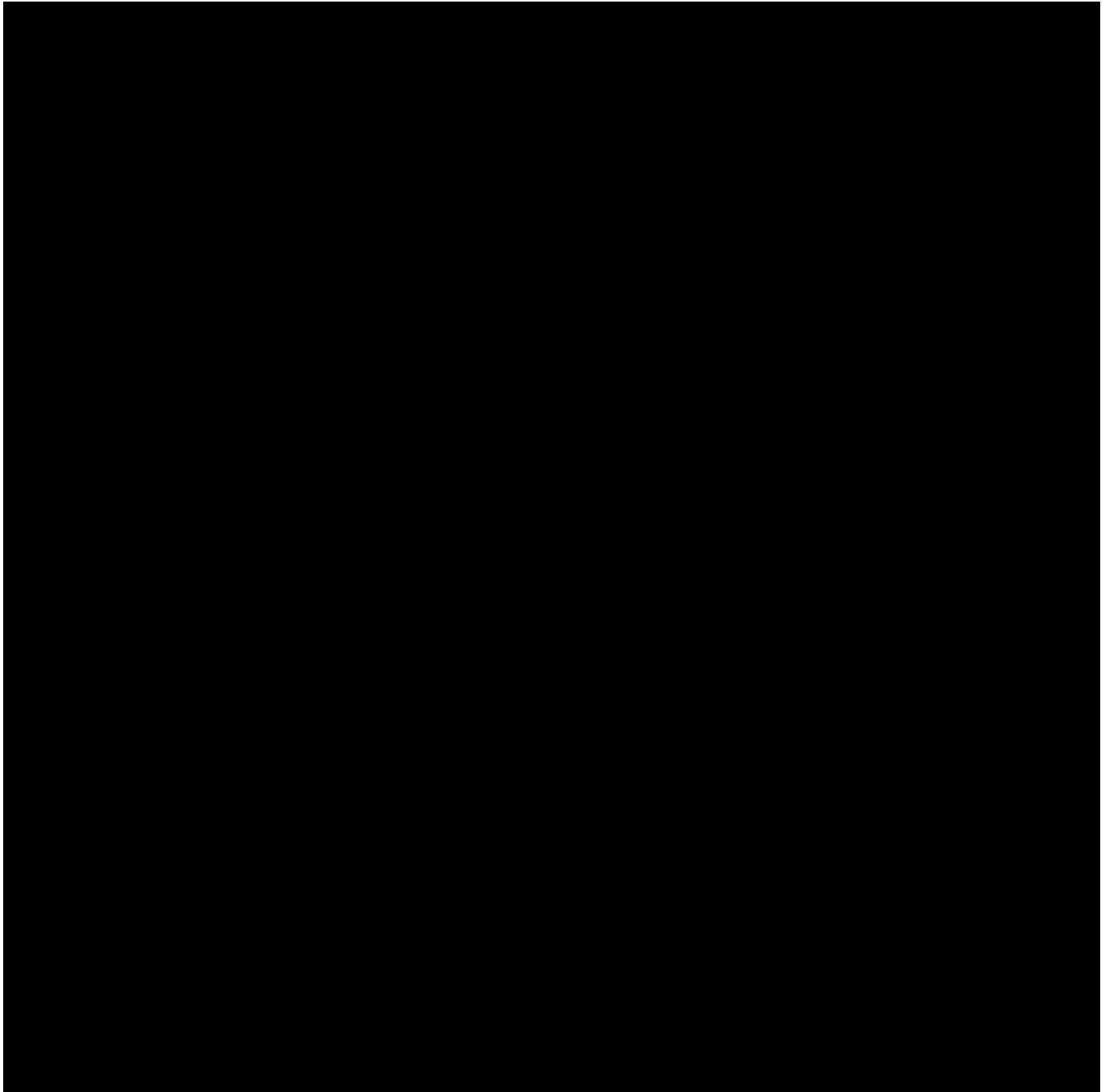
Tämä asiakirja LAPELY/1734/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/1734/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Pasanen Jari 15.08.2022 16:10

Esittelijä Lehvola Heli 15.08.2022 16:22

15.08.2022

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
KARL MIKAEL HANSSON NORDSTRÖM	Telia Tunnistus	15.07.2024 13:57:31 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (2 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Metsähallitus
kirjaamo@metso.fi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
kaivosasiat@tukes.fi

Lausuntopyyntö 20.6.2024

Metsähallituksen lausunto malminetsintäluvhakemuksesta ML20140060, Rompas, Mawson Oy, Ylitornio

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää Metsähallitukselta kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla lausuntoa Ylitornion kunnan alueelle kohdistuvasta Mawson Oy:n Rompas (ML2014:0060) -nimisen malminetsintäalueen jatkoaikaa koskevasta hakemuksesta sekä täytäntöönpanohakemuksesta. Hakemus on kuulutettu jo aikaisemmin 1.6.2022 eikä hakemukseen ole tehty sen jälkeen muutoksia.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus kumosi 18.6.2024 alueen malminetsintäluvhakemusta koskevan Tukesin päätöksen ja palautti sen kaivosviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi. Ratkaisussaan hallinto-oikeus totesi muun muassa, ettei valituksenalaisesta päätöksestä ja siinä mainitusta toisesta malminetsintäluvasta voida katsoa muodostuvan hallintolain 9 §:ssä ja lain esitöissä tarkoitettua johdonmukaista, yhtenäistä ja helposti ymmärrettävää kokonaisuutta. Valituksenalaisen päätöksen perusteella ei ole mahdollista arvioida sitä, miten lupaviranomainen on arvioinut lupamääräysten riittävyyttä ja mitkä seikat ja selvitykset Tukesin ratkaisuun ovat vaikuttaneet. Asiassa ei ole myöskään mahdollista arvioida sitä, miten ELY-keskuksen ja Metsähallituksen lausunnoissaan esittämät seikat on otettu lupaharkinnassa huomioon. Lisäksi todettiin, että asiassa jää epäselvyys kyseisen malminetsintäluvan ja sen lupamääräysten voimassaolosta.

Jatkoaikaa koskevan hakemuksen osalta Metsähallitus viittaa asiassa 29.6.2022 antamaansa lausuntoon. Kaivosviranomaisen tulee kuitenkin kiinnittää huomio siihen, että uusi luonnonsuojelulaki on tullut voimaan 1.6.2023, eivätkä lausunnossa esitetyt säädösviittaukset ole voimassa olevan lain mukaisia.

19.6.2024 päivätyn täytäntöönpanoa koskevan hakemuksen osalta Metsähallitus toteaa, että täytäntöönpanoa koskevien määräysten antamisen ei pitäisi muodostua pääsääntöiseksi instrumentiksi luvituksessa, vaan muutoksenhauille tulisi varata tosiasiallinen mahdollisuus ennen toiminnan aloittamista. Koska kyseessä on kuitenkin hallinto-oikeuden uudelleen valmisteluun palauttama lupa, ja hankkeesta vastaava on esittänyt täytäntöönpanoa koskevalle pyynnölle lupien voimassaoloon liittyvän perustellun syyn, ei Metsähallitus näe estettä luvan täytäntöönpanolle.

15.7.2024

MH 4331/2022

Lausunnon on valmistellut Luontopalvelujen palveluomistaja Liinu Törvi.

Turussa 15.7.2024

Mikael Nordström
Asiointijohtaja
Metsähallitus, Luontopalvelut

Jakelu Tukes

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Stolt Elina Maria	Telia Tunnistus	29.06.2022 12:34:00 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (5 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Metsähallitus
PL 8016
96101 Rovaniemi
kirjaamo@metsa.fi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
kaivosasiat@tukes.fi

Lausuntopyyntö 1.6.2022

Metsähallituksen lausunto malminetsintäluvhakemuksesta Rompas (ML2014:0060), Mawson Oy, Ylitornio

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää Metsähallitukselta kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla lausuntoa Ylitornion kunnan alueelle kohdistuvasta Mawson Oy:n (jäljempänä yhtiö) Rompas (ML2014:0060) -nimisen malminetsintäalueen jatkoaikaa koskevasta hakemuksesta. Malminetsintäluva-alueen pinta-ala on 264,76 hehtaaria ja se sijaitsee kokonaisuudessa Metsähallituksen hallinnassa olevilla kiinteistöillä:

TULOSALUE	KIINTEISTÖNIMI	Tila, nro	Ala, ha
Metsätalous	Itäinen valtionmaa	976-893-11-1	7,92
Luontopalvelut	Itäinen valtionmaa	976-893-11-1	55,85
Luontopalvelut	Tuorerommaksen soidensuojelualue	976-891-1-1	118,51
Luontopalvelut	Palorompaan lehtojensuojelualue	976-891-1-3	66,80
Luontopalvelut	Suoja-Viertola	976-407-19-16	12,45
Luontopalvelut	Suoja-Laakso	976-407-19-18	3,00

Tutkimussuunnitelman mukaan alueella tullaan toteuttamaan geofysiikan maanpintamittauksia syksyllä pesintäkauden (1.5.–31.7.) jälkeen, ja talvella paksuhkon lumipeitteen aikana. Kulkeminen tapahtuu joko kävellen, lumikengillä tai hiihtäen. Geofysiikan lentomittauksia toteutetaan pienoislennokin, lentokoneen tai helikopterin avulla pesintäajan ulkopuolella. Alueelle kohdistuva koneellinen näytteenotto (timanttisyväkairaus) suunnitellaan tehtäväksi kokonaisuudessaan hakemusalueen sekä Natura-alueen ja soiden- ja lehtojensuojelualueiden ulkopuolelta Männistö -nimiseltä malminetsintäluva-alueelta. Kairausten häiriövaikutuksia lievennetään jättämällä 50 metrin suojavyöhyke Natura-alueeseen sekä 100 metrin suojavyöhyke 1.5.–31.7. Romppaanojaan. Puuston poistoa ei tehdä 20 metrin suojavyöhykkeellä Natura-alueesta. Kairauksia tehdään enimmillään 75 kairauspaikalta.

Natura 2000 -alue

Malminetsintälupa-alue sijaitsee Romppaat -nimisellä Natura 2000 -alueella (FI1302107), joka on perustettu erityisten suojelutoimien alueeksi (SAC). Alueen suojelun perusteena ovat 8 luontodirektiivin liitteen I luontotyyppiä, joista keskeisimpiä lehdot, luonnonmetsät ja letot, sekä yhteensä neljä luontodirektiivin liitteen II lajia (lapinleinikki, saukko sekä kaksi uhanalaista lajia, joiden tiedot ovat salassa pidettäviä).

Luonnonsuojelulain (1096/1996, LSL) 64 a §:n mukaan Natura 2000 -alueiden luonnonarvojen merkittävä heikentäminen on kielletty ja kaivoslain mukaisessa lupaharkinnassa on varmistuttava siitä, ettei toiminnasta aiheudu luonnonsuojelulaissa kiellettyä seurausta.

Yhtiö on laatinut Natura-arvioinnin tarveharkinnan, jonka johtopäätöksenä on, ettei Natura-alueeseen ja sen suojeluperusteisiin kohdistu merkittäviä vaikutuksia malminetsintätutkimusten seurauksena. Metsähallitus on samaa mieltä arvioinnin johtopäätösten kanssa, mikäli malminetsintäluvassa rajoitetaan tutkimusmenetelmiä ja niiden ajankohtia yhtiön kuvaamalla tavalla.

Luonnonsuojelualueet ja luonnonsuojeluun varattu alue

Malminetsintälupa-alueen pohjoisosa kuuluu Tuorerommaksen soidensuojelualueeseen, joka on perustettu lailla (676/1981). Aluetta koskevat rauhoitussäännökset ovat asetuksen (933/1981) mukaisia. Asetuksen 3 §:n 12-kohdan mukaan soidensuojelualueella geologinen tutkimus ja malminetsintä edellyttävät ympäristöministeriön lupaa.

Malminetsintälupa-alueella on myös Palorompaan lehtojensuojelualue, joka on perustettu asetuksella lehtojensuojelualueista (503/1992). Asetuksen 5 §:n mukaan lehtojensuojelualueella saa alueen perustamistarkoitusta vaarantamatta tehdä geologista tutkimusta ja etsiä malmeja sen viranomaisen luvalla, jonka hallinnassa alue on. Alue on Metsähallituksen hallinnassa.

Malminetsintä alueella edellyttää siten kaivoslain mukaisen malminetsintäluvan lisäksi lainvoimaiset soidensuojeluasetuksen ja lehtojensuojeluasetuksen mukaiset luvat malminetsintään ympäristöministeriöltä ja Metsähallitukselta. Tämä on tarpeen todeta myös malminetsintäluvassa.

Lisäksi Metsähallitus muistuttaa siitä, että malminetsintälupa-alueen eteläinen osa tullaan kokonaisuudessaan perustamaan LSL 17 §:n muuksi luonnonsuojelualueeksi Länsi-Lapin luonnonsuojelualueita koskevan säädösvalmistelun yhteydessä. Tässä yhteydessä lehtojensuojelualue tullaan lakkauttamaan. Perustettavan luonnonsuojelualueen rauhoitussäännökset tulevat olemaan LSL 13–15 §:ien mukaisia ja malminetsintä tulee edellyttämään Metsähallituksen lupaa.

Rauhoitetut ja uhanalaiset lajit

Malminetsintäluva-alueella esiintyy luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteen IV (b) lajeja, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty LSL 49 §:n nojalla. Alueella esiintyy myös luonnonsuojelulailla rauhoitettuja kasvilajeja, joiden hävittäminen on kielletty (LSL 42 §).

Lupamääräyksissä olisi korostettava toiminnanharjoittajan vastuuta ajantasaisista lajiesiintymiä koskevista tiedoista ja toiminnan järjestämisestä siten, ettei siitä aiheudu luonnonsuojelulaissa kiellettyä seurausta. Tätä vastuuta ei voida siirtää viranomaiselle päätökseen sisältyvällä lupamääräyksellä, joka edellyttää tutkimussuunnitelman esittämistä luonnonsuojeluviranomaiselle ennen tutkimustöiden aloittamista.

Tutkimusmenetelmät, -alueet ja -ajankohdat

Metsähallitus kiinnittää huomion siihen, että Tukesin laatimassa kuulemisilmoituksessa luetellut tutkimusmenetelmät eivät ole yhtiön kyseistä lupa-aluetta koskevan hakemuksen mukaisia. Malminetsintäluvalla sallittavat tutkimusmenetelmät tulee rajata hakemuksen mukaisesti.

Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät;

- Sallitaan vain geofysiikan mittaukset, jotka tehdään syksyllä pesintäkauden (1.5–31.7) jälkeen, ja talvella paksuhkon lumipeitteen aikaan.

Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteenotot, kairaus);

- Ei sallita. Malminetsintäluva-alueelle ulottuvat timanttisyväkairaukset toteutetaan Männistön malminetsintäluva-alueelta (ML2016:0046) huomioiden ko. malminetsintäluvassa annetut määräykset. Kairauksia ei tehdä Natura-alueelta eikä perustetuilta luonnonsuojelualueilta.

Tutkimuskaivannot ja tutkimusojat;

- Ei sallita.

Kulttuuriperintö

Alueelta ei ole kartoitettu eikä tunnettu muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kohteita eikä muita kulttuuriperintökohteita. Jos etsintätöitä suoritettaessa löydetään mahdollinen muinaisjäännös, on työ muinaisjäännöksen kohdalta heti keskeytettävä ja ilmoitettava kohde Tornionlaakson museolle, joka päättää jatkotoimenpiteistä. Ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen,

peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Myös muut alueella mahdollisesti olevat kulttuuriperintökohteet tulee ottaa huomioon maankäytössä niin, että niitä ei vahingoiteta.

Maastoliikenne

Hakemuksen mukaan yhtiöllä ei ole tarvetta mastoliikenteeseen. Kulkeminen alueella tapahtuu joko kävellen, lumikengillä tai hiihtäen. Metsähallituksen mukaan malminetsintäluvassa annettavalla määräyksellä tulee rajata maastoliikennelain (1710/1995) 4 §:n mukaista oikeutta. Kaivoslain esitöiden (HE 273/2009 vp.) mukaan kaivoslain 51 §:n nojalla malminetsintäluvassa olisi mahdollista antaa tarvittavat moottoriajoneuvolla liikkumista rajoittavat määräykset, esimerkiksi silloin kun alueella tiedetään olevan arvokkaita kasvi- ja linnustokohteita. Koko malminetsintäalue on luonnonsuojelullisilta arvoiltaan varsin poikkeuksellista, minkä vuoksi maastoliikenteen kieltäminen alueella on perusteltua. Versomäärillä mitattuna huomattava osa kahden rauhoitetun direktiivikasvilajin Suomen-populaatioista esiintyy tällä pinta-alaltaan varsin pienellä alueella. Koko malminetsintäalueella tavataan runsaasti harvinaisia uhanalaisia luontotyyppisiä, kuten erityyppisiä lehtoja, lettoja ja huurresammallähteitä.

Vakuus

Kaivoslain 107 §:n mukaisen vakuuden tulee olla riittävä turvaamaan jälkitoimenpiteet ja mahdollisesta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat. Vakuuden suuruutta määritettäessä tulisi huomioida alueen luonnonsuojelullinen arvo, malminetsinnän intensiteetti sekä alueen luonnontilaan palauttamisen kustannukset.

Vahinkojen ehkäiseminen ja niistä ilmoittaminen

Kun Metsähallituksen tieverkostoa ja maastouria käytetään malminetsintäalueelle kulkemiseen, tulee huomioida tiestön/maastourien kuntotilanne. Tiestön ja maastourien kuntoon ja käytettävyyteen vaikuttaa mm. kevään ja kovien sateiden aiheuttama kelirikko. Tarvittaessa lisätietoja edellä mainituista asioista saa Ylitornion kunnan alueelta Länsi-Lapin metsätiimin tiimiesimieheltä Kari Koivumalta (kari.koivumaa@metsa.fi, puh. 0206 39 7006) ja Rovaniemen kaupungin alueelta Etelä-Lapin metsätiimin tiimiesimieheltä Ossi Pesälältä (ossi.pesala@metsa.fi, puh. 0206 39 7027). Toiminnanharjoittajan tulee kaikilta osin vastata aiheuttamistaan vahingoista.

Tutkimussuunnitelman toteutumisesta raportoitaessa on Metsähallitukselle ilmoitettava myös mahdollisesti aiheutuneista maasto- ja puustovaurioista tai muista vahingoista.

29.6.2022

MH4331/05.05.00/2022

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet Luontopalvelujen erikoissuunnittelijat Pauliina Kulmala, Siiri Tolonen ja Liinu Törvi. Lisätietoja lausunnosta antaa erikoissuunnittelija Liinu Törvi (liinu.torvi@metsa.fi, puh. 040 754 1512).

Elina Stolt
aluepäällikkö
Metsähallitus, Lapin Luontopalvelut

2129/12.03.03.00.01/2022
LAUSUNTO 26.7.2024

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
PL 66
00521 Helsinki
(kaivosasiat@tukes.fi)

YLITORNIO, ROMPAS, MALMINETSINTÄLUPA – ML2014:0060

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt Tornionlaakson museolta kaivoslain (10.6.2011/621) 37 §:n nojalla lausuntoa Ylitornion kunnan alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta ja hakemuksesta luvan täytäntöönpanemiseksi muutoksenhausta huolimatta. Lausuntopyynnön liitteenä museolle on toimitettu malminetsintäluvan jatkoaikahakemus, jossa liitteenä on tutkimussuunnitelma ja kartta malminetsintälupahakemusalueesta, jätehuoltosuunnitelma sekä hakemus luvan täytäntöönpanemiseksi. Tornionlaakson museo toimii alueellisena vastuumuseona ja lausuu asiasta arkeologisen kulttuuriperinnön, rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta.

Malminetsintäalue sijoittuu Ylitornion kunnan itäosaan Tuorerommaksen ja Kuusikorompaitten harjuille. Alue on pinta-alaltaan 256 ha. Alue sijoittuu lähes kokonaisuudessaan maakuntakaavassa luonnonsuojelualueeksi merkitylle Romppaiden Natura-alueelle (SL4067).

Hakemus on kuulutettu jo 1.6.2022, eikä lausuntopyynnön mukaan hakemukseen ole tehty sen jälkeen muutoksia. Museo on lausunut samasta lupahakemuksesta 7.7.2022 ja Tukes on tehnyt 1.12.2022 päätöksen kyseisen malminetsintäluvan voimassaoloajan jatkamisesta.

Tukes tarjoaa tilaisuuden lausua uudestaan siitä, onko kohteella mahdollista jatkaa tehokasta malminetsintää hakemuksen mukaisilla tutkimusmenetelmillä ilman, että niistä on kaivoslain 11 § mukaisesti 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle; 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle; 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa; 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista; 5) merkittävää maisemallista haittaa; tai 6) muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta.

Arkeologinen kulttuuriperintö tutkimusalueella ja sen ympäristössä

Malminetsintälupahakemuksen varausalueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita. Lähimmät tunnetut muinaisjäännökset ovat **Näätävuoma**, kivilatomus (*tunnus muinaisjäänösrekisterissä 1000029413*), noin 2,8 km itäkoilliseen, ja **Tahkovaara**, rajamerkit (*1000029415*), noin 3,7 km länteen. Varausalueen läheisyydessä sijaitsee

kaksi muuta kulttuuriperintökohdetta **Rompaanoja**, niittyladon jäännös (1000052197), noin 200 metriä länteen, ja **Rommas**, metsänkämpän jäännökset (1000052198), noin 390 metriä itään.

Varausalueella ei ole suoritettu arkeologista kulttuuriperintöinventointia. Suunnittelun malminetsintäalueen topografian takia, alueella on potentiaalia löytää aiemmin tuntemattomia muinaisjäännöksiä.

Tutkimussuunnitelman mukaan alueen tutkimusmenetelmät ovat geofysiikan mittaukset ja timanttisyväkairaukset. Kaikki suunnitellut syväkairaukset toteutetaan Männistö -nimisen malminetsintäalueen (ML2016:0046) puolelta malminetsintäluvassa määritetyin rajoittein. Geofysiikan mittaukset tai timanttikairaus eivät aiheuta suurta riskiä mahdollisten muinaisjäännösten säilyvyydelle.

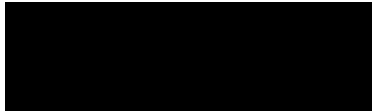
Koska suunnitellulla etsintäalueella on arkeologisesti potentiaalisia alueita, katsoo Tornionlaakson museo aiheelliseksi yleisellä tasolla muistuttaa, että muinaismuistolain (295/1963) 1 §:n mukaisesti ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa on muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen tai muu kajoaminen kielletty. Lisäksi muinaismuistolain 14 §:n mukaisesti, jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suorittaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös, jota aikaisemmin ei ole tunnettu, on työ kohteen luona keskeytettävä välittömästi ja löydöstä on viipymättä tehtävä ilmoitus joko Museovirastolle tai alueellisen vastuumuseon (Tornionlaakson museo) arkeologille. Niin ikään muinaismuistolain 16 §:n mukaisesti, jos alueelta löydetään muinaisesineeksi epäilty esine, tai sellaisen katkelma, on kaivu paikalla lopetettava välittömästi ja otettava yhteys joko Museovirastoon tai alueellisen vastuumuseon arkeologiin.

Tornionlaakson museo on lausunut 15.4.2024 Männistö-nimiselle alueelle kohdistuvasta malminetsintäluvasta jatkoaikahakemuksesta ML2016:0046 sekä hakemuksesta luvan täytäntöönpanemiseksi muutoksenhausta huolimatta. Kyseisessä lausunnossaan museo on todennut, että on mahdollista, että Männistö-nimisellä malminetsintäalueella sijaitsee ennestään tuntemattomia historiallisen ajan muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita. Männistöä koskevassa suunnitelmassa mainitut maahan kajoavat toimenpiteet, erityisesti tutkimuskaivantojen tekeminen, ja kulkeminen työkoneilla saattavat tuhota mahdollisia muinaisjäännöksiä. Museo on lausunnossaan ohjeistanut, että mikäli kyseisen lupahakemuksen karttaliitteessä merkityllä alueella aiotaan suorittaa kaivinkoneella tehtäviä tutkimuskaivantoja, tulee niiden tarkennettua pyytää uusi lausunto Tornionlaakson museolta. Tuolloin määritellään arkeologisten selvitysten tarve ja laajuus. Tarkennetuista suunnitelmista ei ole vielä pyydetty museon lausuntoa.

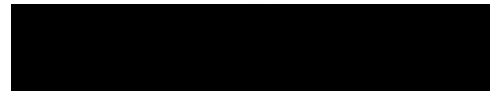
Viitaten lupahakemuksesta ML2016:0046 antamaansa lausuntoon museo täydentää malminetsintäluvasta ML2014:0060 Rompas aiemmin antamaansa lausuntoaan ja toteaa, että alueen elinkeinohistoria huomioiden tutkimusalueella voi olla ennestään tuntemattomia rakennetun kulttuuriympäristön kohteita ja muun muassa luonnonmuistomerkkejä (esimerkiksi kookkaita/iäkkäitä puita tai niittylatoja). Mikäli malminetsintään liittyvää kairausta tai muita koneellisia toimenpiteitä kohdistuu rakennus-

ten, rakennelmien tai luonnonmuistomerkkien läheisyyteen tulee ne huomioida maastossa eikä niille tule aiheuttaa vahinkoa.

Yhteyshenkilönne Tornionlaakson museossa on vs. arkeologi Laura Ohenoja (31.8.2024 asti) tai Annemari Tranberg (etunimi.sukunimi@tornio.fi, puh. 040 482 0773).

Teija Ylimartimo
rakennustutkija, museonjohtajan sijainen

Laura Ohenoja
arkeologi, vs.

Tiedoksi Mawson Oy
Museovirasto, Kulttuuriympäristön suojelu yksikkö
Lapin ELY-keskus, Maankäyttö ja ympäristövaikutukset yksikkö
Ylitornion kunta

KAIVOSLAIN (621/2011) MUKAINEN VAKUUS

Kaivoslain 10 luvun 107 §:n mukaan malminetsintäluvan haltijan on asetettava vakuus mahdollisen vahingon ja haitan korvaamista sekä jälkitoimenpiteiden suorittamista varten, jollei tätä ole pidettävä tarpeettomana toiminnan laatu ja laajuus, toiminta-alueen erityispiirteet, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja luvan hakijan vakavaraisuus huomioon ottaen.

Tukes määrää malminetsintäluvulle asetettavaksi lupakohtaisen vakuuden. Vakuus tulee asettaa pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten.

Talletus tulee tehdä pankkiin Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksi. Pankin tai tilin omistajan tulee toimittaa tilivarojen panttausilmoitus avatusta vakuustilistä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (os. PL 66, 00521 Helsinki) sekä antaa sitoumus, jolla se luopuu kuittausoikeudesta kyseiseen tiliin. Vakuustili ei saa olla määräaikainen.

Tilivarojen panttausilmoituksen allekirjoittaa pankin edustaja sekä pantattavan tilin omistaja, eli luvan saajayhtiön kaupparekisteriotteessa mainittu henkilö(t), joilla on nimenkirjoitusoikeus.

Vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi.

Tukesille vakuutta varten toimitettavat asiakirjat:

- Pankin tilivarojen panttausilmoitus (alkuperäinen kappale allekirjoituksin)
- Pantinantajan kaupparekisteriote

Asiakirjat tulee toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle osoitteeseen PL 66 (Opastinsilta 12B), 00521 Helsinki.